

Kandidatafhandling

Cand. merc. aud studiet ved Handelshøjskolen i København

juridisk institut, skatteret

Copenhagen Business School 2010/2011

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Under hensyntagen til optimering af beskatningen, hvilken beskatningsordning er da økonomisk mest fordelagtig for en selvstændig erhvervsdrivende.

Vejleder: Anders Lützhøft

Udarbejdet af:

Mads Axeltoft

Afleveret den 17. august 2011

English summary

Being self-employed in Denmark, you have three different options, when it comes to paying tax: Personal Income Tax Act, Return on Capital Scheme or the Business Taxation Scheme. In this thesis the differences of the three tax opportunities will be described and discussed. The thesis is set to guide accountants, when it comes to advising Danish self-employed individuals. What is the best and most preferable way for the self-employed to pay tax? First the three tax schemes are described with their significant rules and laws. Then the tax schemes are compared with the use of relevant calculations and examples. There will be used a detailed example in the thesis, where a case company is to find its most preferable tax scheme. The self-employees company will be described and through analysis and calculations – the tax scheme with the most advantages will be pointed out. The case company is a plumbing company that has existed since 2007. The owner has five employees, whereas three are occupied with operations and two are administrative workers. The self-employed only works in the plumbing company and receives no other salary. Calculations are made to clearly show, what the self-employed will pay in taxes if he was to use the Personal Income Tax Act, the Return on Capital Scheme or the Business Taxation Scheme. The calculations are based on the official Danish tax rates of 2010. The examples will show that this case company, the plumbing company, will get the most profitable tax rates when using the Business Taxation Scheme. This is mainly because of the high net value of negative capital and because there is calculated a return on capital which reduces the personal income. Further more there is potential for savings in the company. These arguments, among others, makes The Business Taxation Scheme best suited for this company.

1. Indledning	4
1.1 Indledning	4
1.2 Problemformulering	5
1.3 Afgrænsning	5
1.4 Metode	7
1.5 Målgruppe	8
1.6 Forkortelser	8
2. Selvstændige erhvervsdrivende	9
2.1 Indledning	9
2.2 Selvstændig erhvervsdrivende kontra almindelig lønmodtager	9
2.3 Selvstændig erhvervsdrivende/personselskaber kontra kapitalselskab	9
2.4 Selvstændige erhvervsdrivende kontra hobbyvirksomhed	10
3. Personskatteloven	12
3.1 Indledning	12
3.2 Kriterier for anvendelse af personskatteloven	12
3.3 Indkomstbegreber	12
3.3.1 Personlig indkomst	13
3.3.2 Kapitalindkomst	13
3.3.3 Aktieindkomst	14
3.4 Skatteberegning	14
3.4.1 Kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidrag	14
3.4.2 Bundskat	15
3.4.3 Topskat	16
3.4.4 Aktieindkomstbeskatning	17
3.4.5 Arbejdsmarkedsbidrag	17
3.5 Opsparing i virksomhed	17
3.6 Skattemæssige underskud	17
3.6.1 Underskud i den skattepligtige indkomst	17
3.6.2 Underskud i den personlige indkomst	18
4. Virksomhedsordningen	19
4.1 Indledning	19
4.2 Kriterier for anvendelse af virksomhedsordningen	19
4.3 Indskudskontoen	21
4.3.1 Opgørelsen af indskudskontoen	22
4.3.1.1 Opgørelse af indskudskontoen – aktiver	23
4.3.1.2 Opgørelse af indskudskontoen – passiver	24
4.3.1.3 Opgørelse af indskudskontoen – værdiansættelsen	25
4.3.2 Negativ indskudskonto	25
4.4 Rentekorrektion	26

4.5 Mellemregningskontoen	29
4.6 Kapitalafkastgrundlag og kapitalafkast	30
4.6.1 Kapitalafkastgrundlag	30
4.6.2 Kapitalafkast	31
4.6.3 Den selvkontrollerende effekt	32
4.7 Hæverækkefølgen og den udvidede hæverækkefølge	34
4.8 Indkomstopgørelse og skatteberegning	36
4.9 Overskudsdisponering	38
4.9.1 Hævet tilpas	40
4.9.2 Hævet for meget	42
4.9.3 Hævet for lidt	43
4.10 Underskud i virksomhedsordningen	45
5. Kapitalindkastordningen	46
5.1 indledning	46
5.2 Kriterier for anvendelse af kapitalafkastordningen	46
5.3 Kapitalafkastgrundlaget	48
5.4 Kapitalafkastberegningen	50
5.5 Konjunkturudligningsordningen	51
5.6 Underskud i kapitalafkastordningen	53
6. Sammenligning af de tre beskatningsformer PSL,VSO og KAO	54
6.1 Indledning	54
6.2 Regnskabskrav	54
6.2.1 Regnskabskrav – personskatteloven	54
6.2.2 Regnskabskrav – virksomhedsordningen	55
6.2.3 Regnskabskrav – kapitalafkastordningen	55
6.2.4 Regnskabskrav – sammenfatning	55
6.3 Renter	56
6.3.1 Renter - personskatteloven	56
6.3.2 Renter – virksomhedsordningen	56
6.3.3 Renter – kapitalafkastordningen	57
6.3.4 Renter – sammenfatning	57
6.4 Opsparing i virksomhed	58
6.4.1 Opsparing i virksomhed – personskatteloven	58
6.4.2 Opsparing i virksomhed – virksomhedsordningen	58
6.4.3 Opsparing i virksomhed – kapitalafkastordningen	59
6.4.4 Opsparing i virksomhed – sammenfatning	59
6.5 Underskud i virksomhed	60
6.5.1 Underskud i virksomhed – personskatteloven	60
6.5.2 Underskud i virksomhed – virksomhedsordningen	60

6.5.3 Underskud i virksomhed – kapitalafkastordningen	61
6.5.4 Underskud i virksomhed – sammenfatning	61
7. Skatteberegning og sammenligningsanalyse med udgangspunkt i fiktiv case-virksomhed	62
7.1 Indledning	62
7.2 Beskrivelse af case-virksomhed	62
7.3 Budget 2010	63
7.4 Skatteberegning efter personskatteloven	64
7.5 Skatteberegning efter virksomhedsordningen	66
7.5.1 Skatteberegning uden opsparing	67
7.5.2 Skatteberegning uden optimering	69
7.5.3 Skatteberegning med optimering	72
7.5.4 Placering af bil i eller uden for virksomhedsordningen	75
7.5.4.1 Bil – 300.000 kr.	76
7.5.4.2 Bil – 160.000 kr.	78
7.5.4.3 Sammenfatning	79
7.6 Skatteberegning efter kapitalafkastordningen	80
7.6.1 Skatteberegning uden indskud på konjunkturudligningskontoen	81
7.6.2 Skatteberegning med indskud på konjunkturudligningskontoen	83
7.7 Sammenfat på skatteberegningerne	85
8. Følsomhedsanalyse af de tre beskatningsformer	90
8.1 Indledning	90
8.2 Ændring af skattesatserne	91
8.2.1 Ændring af topskat fra 15 % til 10 %	91
8.2.2 Afskaffelse af bundskatten	92
8.3 Ændring af renteniveauet	93
8.3.1 Negativ nettokapitalindkomst på 20.000 kr.	93
8.3.2 Negativ nettokapitalindkomst på 27.000 kr.	95
8.3.3 Negativ nettokapitalindkomst på 60.000 kr.	96
8.4 Ændring af virksomhedens overskud	97
8.5 Ændring af rentefradraget	98
8.6 Ændring af virksomhedens kapitalstruktur	99
9. Konklusion	101
10. Litteraturliste	105

1. Indledning

1.1 Indledning

I dansk skatteret anses en personlig drevet virksomhed ikke som et selvstændigt skattesubjekt. En personlig drevet virksomhed kan enten være en enkeltmandsvirksomhed eller være drevet af flere personer som et interessentskab. Deltagerne i et interessentskab vil, hver især, blive betragtet som selvstændige erhvervsdrivende, og beskatning vil derfor ske hos hver enkel deltager. Beskatning af selvstændige erhvervsdrivendes indkomst sker i dag efter reglerne i personskatteloven og virksomhedsskatteloven.

Siden indkomstskatten blev indført i 1903 og frem til skattereformen i 1987, har man som selvstændig erhvervsdrivende ikke haft mulighed for at vælge mellem flere forskellige beskatningsformer. Gennemførelsen af skattereformen i 1987 medførte, at der kom en ny beskatningsmulighed i form af virksomhedsordningen. Hermed kunne man nu vælge mellem beskatning efter personskatteloven eller virksomhedsskatteloven. I 1994 blev der gennemført en skatteomlægning som betød, at der kom endnu et beskatningsalternativ til selvstændige erhvervsdrivende - nemlig kapitalafkastsordningen. Den mindede til dels om den eksisterende virksomhedsordning; dog med andre begrænsninger.¹

Som selvstændig erhvervsdrivende har man således i dag tre forskellige muligheder for beskatning af den indkomst, som man får via sin virksomhed. Mange virksomhedsejere kan dog have svært ved at gennemskue reglerne og hvilke beskatningsordninger, der er bedst for netop dem.

Revisorer oplever ofte, at de selvstændige erhvervsdrivende finder de nuværende regler indviklede, og at de mangler kompetencer til at vurdere deres beskatningsalternativer. Det ses tit, at en virksomhedsejer har brugt personskatteloven som beskatningsform, grundet en tryghedsfølelse, men at han faktisk kunne have sparet penge i skat, hvis han havde benyttet virksomhedsordningen. Det er typisk manglende viden om de forskellige skatteordningers fordele og ulemper, som bevirker, at virksomhedsejeren ikke opnår den mest hensigtsmæssige beskatningsmodel.

Skatteordningerne har således hver deres fordele og ulemper, og disse afhænger af strukturen i den pågældende virksomhed. Hvad der er gunstigt for én virksomhed, er det altså ikke nødvendigvis for en anden – og vice versa. Dette er netop, hvad jeg finder interessant. Det kræver indsigt, viden og

¹ <http://www.skm.dk/public/dokumenter/Tal45/Skatteberegning90/Skatteberegningsreglerne100aar.pdf>

analyse at finde frem til den rette beskatningsform for hver enkelt virksomhed. For at tage den korrekte beslutning skal der blandt andet ses nærmere på indtjeningssevnen og finansieringsstrukturen.

1.2 Problemformulering

Som nævnt i indledningen kan selvstændige erhvervsdrivende, på nuværende tidspunkt, vælge imellem flere forskellige beskatningsformer. Problemet er ofte, at det kræver et godt kendskab til ordningernes fordele og ulemper, og derfor ender den erhvervsdrivende tit med at vælge den ordning, der er nemmest for denne – og måske ikke mest fordelagtig. Det leder hen til hovedproblemstillingen:

- *Under hensyntagen til optimering af beskatningen, hvilken beskatningsordning er da økonomisk mest fordelagtig for en selvstændig erhvervsdrivende?*

Hovedproblemstillingen vil blive udredt gennem nogle underliggende problemstillinger. Først og fremmest er det vigtigt at få klarhed over:

- *Hvordan definerer og afgrænser man en selvstændig erhvervsdrivende?*

Set i lyset af, at mange selvstændige erhvervsdrivende ikke er klar over de forskellige beskatningsformer, ønsker jeg at redegøre for de tre beskatningsordninger. Herunder:

- *Hvordan er de nuværende regler i personskatteloven, virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen?*

Efter at have redegjort for ovenstående, ønsker jeg at gå i dybden med en konkret case for at eksemplificere, hvordan man finder frem til den mest fordelagtige beskatningsform. Altså:

- *På baggrund af skatteberegninger for case-virksomheden for indkomståret 2010, hvilken af de tre skatteordninger er da mest fordelagtig for den selvstændige erhvervsdrivende?*

1.3 Afgrænsning

I opgaven vil der hovedsageligt blive anvendt regler fra personskatteloven og virksomhedsskatteloven – men med fokus på områder der vedrører analysen af case-virksomheden. Beskrivelserne af personskatteloven og virksomhedsskatteloven vil derfor kun beskrive og belyse de forhold, som har

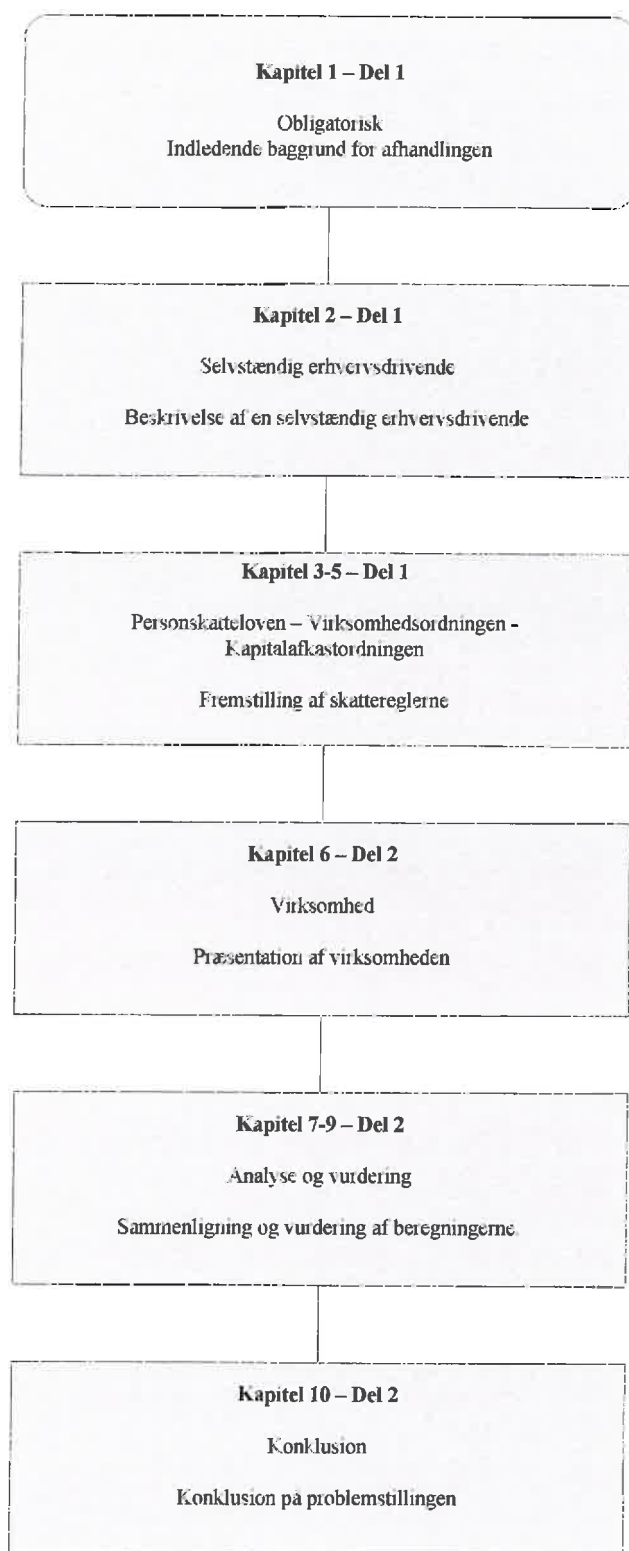
indflydelse på den selvstændige erhvervsdrivende og pågældende case-virksomhed. Andre love, bekendtgørelser etc. vil blive anvendt efter behov.

Problemstillinger, som den selvstændiges eventuelle død, konkurs, virksomhedsomdannelse eller ønske om generationsskifte, vil ikke blive behandlet i afhandlingen. Beskatningsforholdene for ægtefæller vil heller ikke blive medtaget i opgaven. Ligesom at afhandlingen afgrænses fra udlandsindkomst; herunder CFC- indkomst.

I analysen anvendes der en virksomhed, som er repræsentativ for de almindelige selvstændige erhvervsdrivende i Danmark. På den måde tegnes der et billede af nogle generelle regler og tendenser for de selvstændige erhvervsdrivende. Men analysen vil altså gå i dybden med én konkret virksomhed.

I afhandlingen er det skattelovgivningen og skattesatser etc. gældende for indkomståret 2010, som vil blive benyttet. Satserne, der anvendes, er fra Told & Skat.

1.4 Metode og struktur

Som metodefiguren illustrerer, så er opgaven delt op i en del 1 og en del 2. Figuren viser den tråd, der går gennem afhandlingen, og som altså starter oppe fra og bevæger sig ned igennem samtlige afsnit. Metodefiguren viser afhandlingens overordnede struktur og opbygning.

Del 1 vil være fra kapitel 1-5, hvor opgavens overordnede rammer fastsættes. Herunder defineres og afgrænses en selvstændig erhvervsdrivende - og til sidst fremstilles de forskellige beskatningsordninger.

Del 2 vil være fra kapitel 6-10, som er analysedelen af opgaven. Her vil der være en præsentation af case-virksomheden, og derefter vil der blive udarbejdet skatteberegninger ved brug af de forskellige beskatningsordninger. Til sidst vil der være en følsomhedsanalyse og en samlet konklusion på problemstillingen.

1.5 Målgruppe

Afhandlingen henvender sig til revisorer, som til dagligt arbejder og rådgiver selvstændige erhvervsdrivende.

1.6 Forkortelser

PSL: Personskatteloven

VSL: Virksomhedsskatteloven

KAO: Kapitalafkastordningen

VSO: Virksomhedsordningen

SL: Statsskatteloven

IFL: Investeringsfondsloven

KSL: Kildeskatteloven

2. Selvstændig erhvervsdrivende

2.1 Indledning

Dette kapitel vil introducere og afgrænse begrebet - en selvstændig erhvervsdrivende. Afgrænsningen vil ske i forhold til almindelig lønmodtager, kapitalselskaber og hobbyvirksomhed.

2.2 Selvstændig erhvervsdrivende kontra almindelig lønmodtager

I skattelovgivningen eksisterer der ikke en nærmere definition af begrebet selvstændig erhvervsdrivende. Dette betyder, at der heller ikke findes en direkte afgrænsning mellem en selvstændig erhvervsdrivende kontra en almindelig lønmodtager. Ligningsvejledningen fremsætter, at selvstændige erhvervsdrivende er kendetegnet ved, at der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter med det formål at opnå et overskud. Endvidere er det ifølge vejledningen en forudsætning, at den personlig drevne virksomhed, som ikke må være af underordnet karakter, udøves nogenlunde regelmæssigt gennem en længere varig periode.²

Hvorvidt en skattepligtig er selvstændig eller almindelig lønmodtager kan i praksis være svært at afgøre. Typisk er det de situationer, hvor hvervmodtageren kun har en betydende hvervgiver. I sådanne tilfælde er skattemyndighederne nødsaget til at kontrollere, om forholdet kan karakteriseres som et almindeligt tjenesteforhold. Som udgangspunkt vil skattemyndighederne kunne søge støtte i kriterierne, som er beskrevet i vejledningen for 2010 om indeholdelse af A-skat og AM-bidrag. Vejledningen har i et afsnit vurderet, hvilke forhold som kan tillægges betydningen for og imod et tjenesteforhold.

2.3 Selvstændig erhvervsdrivende/personselskaber kontra kapitalselskab

I dansk ret bruges betegnelsen personselskab om en selvstændig erhvervsdrivende. Et personselskab stiftes oftest som enten enkeltmandsvirksomhed, interessentselskab eller kommanditselskab. Man sonderer i dansk ret mellem personselskaber og kapitalselskaber, hvor hæftelsen overfor kreditorerne er det grundlæggende kriterium for denne sontring. Kendetegnet ved et kapitalselskab er, at ingen af deltagerne hæfter personligt for virksomhedens gæld, mens et personselskabs karakteristika er, at mindst én af deltagerne hæfter personligt for gælden i virksomheden. Endvidere er kapitalselska-

² Ligningsvejledningen afsnit E.A.4.1

berne, modsat personselskaberne, underlagt kapitalkravene og er lovreguleret efter enten aktie eller anpartsloven.³

Personselskaber er i høj grad ulovregulerede, og der findes ikke konkrete lovregler vedrørende fordelingen af f.eks. over- og underskud, samhandel mellem deltager og selskab, samt ind - og udtræden af personselskabet. Retspraksis har dog udviklet nogle deklaratoriske regler, som er gældende sammen med den juridiske teori.⁴

Ifølge lov, om visse erhvervsdrivende virksomheder, skal et personselskab for at opnå retsevne og for at kunne foretage bindende aftaler på egne vegne, være registreret i det centrale virksomhedsregister og ikke i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Endvidere skal personselskaberne rette sig efter bogføringsloven, som trådte i kraft d. 1. juli 1999.

I den personlige indkomst kan en selvstændig erhvervsdrivende fratrække alle sine omkostningerne vedrørende driften af virksomheden. Renteomkostningerne giver dog kun et begrænset fradrag modsat i et kapitalselskab, som har fuldt fradrag.

Ved opgørelse af beskatningsgrundlaget skal en selvstændig erhvervsdrivende anvende de samme regler som alle andre skattepligtige personer. Dog kan den selvstændige erhvervsdrivende vælge alternative beskatningsformer såsom virksomhedsordningen og kapitalafkastsordningen.

2.4 Selvstændig erhvervsdrivende kontra hobbyvirksomhed.

I ligningsvejledningen, afsnit E.A.1.2.2, er der udarbejdet en beskrivelse af, og opstillet en række konkrete kriterier for, afgrænsningen af hobbyvirksomhed.

I afsnittet fremgår det at afgrænsningen, mellem hvorvidt en virksomhed er erhvervsmæssig eller har hobbykarakter, normalt ikke vil give anledning til tvivl, hvis virksomheden er rentabel. Ved rentabel menes: at virksomheden over en længere periode giver overskud på den primære drift, at den kan forrente fremmede kapital og investerede egenkapital samt give en rimelig driftsherreløn.⁵

Endvidere opstilles der i ligningsvejledningen E.A.1.2.2 en række sager, hvor sontringen mellem selvstændig erhvervsvirksomhed og hobbyvirksomhed er afgjort ved retten. Her kan der eksempelvis henvises til SKM2009.183. BR, hvor skatteyder nægtes fradrag for sine omkostninger, for-

³ Beskatning ved deltagelse i personselskaber, Liselotte Hedetoft Madsen, side 16, afsnit 2.2

⁴ Beskatning ved deltagelse i personselskaber, Liselotte Hedetoft Madsen, side 17, afsnit 2.3

⁵ Ligningsvejledningen afsnit E.A.1.2.2.

di virksomheden havde haft så beskeden omsætning, og i øvrigt havde været underskudsgivende, at den ikke var erhvervsmæssig i de pågældende indkomstår.

3. Personskatteloven

3.1 Indledning

I dette kapitel vil der blive gennemgået de dele af personskatteloven, som er relevante i forbindelse med beskatning af selvstændige erhvervsdrivende.

Indledningsvis vil kriterierne for anvendelse af personskatteloven blive præciseret, herunder hvem der er omfattet af loven. Kategoriseringen af indkomstbegreberne i henholdsvis skattepligtig indkomst, personlig indkomst, kapitalindkomst og aktieindkomst vil blive beskrevet.

Afslutningsvis vil kapitlet omhandle beskatningsgrundlaget, herunder de forskellige typer af skatter, som er relevante. I gennemgangen vil mellemskatten, topskatten, kirkeskatten, amt - og kommuneskatten, beskatning af aktieindkomst og arbejdsmarkedsbidrag blive inddraget. Desuden vil reglerne for fremførsel af skattemæssige underskud og opsparing i virksomhed berøres.

3.2 Kriterier for anvendelse af personskatteloven

Ifølge statsskatteloven skal fuldt skattepligtige personer betale indkomstskat til Danmark - og i den forbindelse rette sig efter personskattelovens regler. Kildeskattelovens § 1 præciserer, hvornår skattepligten til Danmark påhviler. De mest hyppige eksempler på personer, som er fuldt skattepligtige til Danmark, er personer med dansk bopæl eller personer, der har opholdt sig i landet i mere end 6 måneder uden dog at have dansk bopæl.

3.3 Indkomstbegreber

Personskatteloven opererer, ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, med følgende indkomstbegreber:

- Personlig indkomst jfr. PSL § 3.
- Kapitalindkomst jfr. PSL § 4.
- Aktieindkomst jfr. PSL 4a

Klassifikationen af den skattepligtige indkomst i de forskellige indkomstkategorier er nødvendig, da hver kategori beskattes forskelligt.

Den skattepligtige indkomst er den overordnede indkomsttype og opgøres efter personskatteloven på følgende måde:

+	Personlig indkomst
+/-	Kapitalindkomst
-	Ligningsmæssige fradrag jfr. PSL 3, stk. 1
=	Skattepligtig indkomst

Kilde: <http://www.tax.dk/beregn/skat10.htm>

Hermed er den skattepligtige indkomst al indkomst, der ikke er aktieindkomst. Aktieindkomst beskattes særskilt.

3.3.1 Personlig indkomst

Personlig indkomst udgør al indkomst, der ikke er kapitalindkomst eller aktieindkomst⁶. Det er hovedsageligt indtægter som lønindkomst, honorarer, pensionsindkomst og overskud fra selvstændig erhvervsvirksomhed.

Selvstændige erhvervsdrivende kan, i den personlige indkomst, fratrække en række udgifter, som er oplistet i personskattelovens § 3, stk. 2. For at opnå fradrag skal udgifterne være driftsrelateret og dermed have medgået til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten ved selvstændig erhvervsvirksomhed⁷. Denne fradragsret medfører, at selvstændige erhvervsdrivende kan fratrække driftsrelaterede udgifter direkte i den personlige indkomst. Fradragsretten vedrørende renteomkostninger, der indgår som kapitalindkomst, vil blive gennemgået i afsnit 3.3.2.

3.3.2 Kapitalindkomst

I henhold til personskatteloven § 4 udgør kapitalindkomst det samlede nettobeløb af indtægter og udgifter, som relaterer sig til den selvstændige erhvervsdrivendes formue. Renteindtægter og renteudgifter, samt gevinster og tab efter kursgevinstloven, er nogle af de mest hyppige typer af kapitalindkomst.⁸

⁶ Ligningsvejledningen afsnit A.A.3

⁷ SL § 6

⁸ Ligningsvejledningen afsnit A.A.3.2

Da kapitalindkomst opgøres efter nettoindkomstprincippet, kan kapitalindkomsten godt blive negativ. Er renteudgifterne større end renteindtægterne er nettokapitalindkomsten negativ og skal modregnes i den skattepligtige indkomst. Fradragsværdien er dermed begrænset til de gældende skattesatser for kommune- og kirkeskat samt sundhedsbidrag; som tilsammen udgør 33,6 % i 2010.⁹

3.3.3 Aktieindkomst

Som beskrevet i afsnit 3.3., så bliver aktieindkomst særskilt beskattet og indgår dermed ikke i den skattepligtige indkomst. I personskattelovens § 4a er der listet, hvilke indkomster eller tab der skal beskattes som aktieindkomst. Aktieudbytte samt fortjeneste eller tab på aktier efter aktieavanceloven er eksempler på aktieindkomst. Aktieindkomst beskattes med 28 % af den del, som er under 48.300 kr. og med 42 % af den del, der er over.¹⁰

3.4 Skatteberegning

Det danske skattesystem er progressivt, hvilket betyder, at højere indkomst medfører højere skat. Progressionen i skattesystemet består i, at den samlede skat er bygget op omkring flere skatter, som opkræves på forskellige grundlag.

Som skatteyder i Danmark er man forpligtet til at betale kommune- og kirkeskat samt et sundhedsbidrag, hvilket tilsammen udgør ca. 33 % af den skattepligtige indkomst. Yderligere er man, alt afhængig af indkomstniveau, forpligtet til at betale bund- og topskat. Grænsen for bundskat er en årlig indkomst på maksimalt 389.900 kr. efter afregning af arbejdsmarkedsbidrag. Alt herefter, skal der betales topskat af. Bundskat beskattes med 3,67 %, mens satsen for topskat er 15 %.¹¹

3.4.1 Kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidrag

Beregningsgrundlaget, for kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidrag, er den skattepligtige indkomst fratrukket personfradraget.

Beregningsgrundlaget for kommune og kirkeskat samt sundhedsbidraget kan illustreres således:

⁹ http://www.skm.dk/tal_statistik/kommuneskatter/7902.html

¹⁰ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?thisId=133800.204225>

¹¹ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?thisId=133800.204225>

+	Personlig indkomst
+/-	Kapitalindkomst
-	Ligningsmæssige fradrag
=	Skattepligtig indkomst
-	Personfradrag
=	Beskatningsgrundlag

Kilde: <http://www.tax.dk/beregn/skat10.htm>

Kommuneskatten bliver fastsat af de enkelte kommuner, hvorfor ens bopæl er bestemmende for, hvilke skat der skal betales.¹² Kirkeskatten vedrører kun medlemmer af folkekirken og er dermed frivillig.¹³ Sundhedsbidraget udgør 8 % af den skattepligtiges indkomst og blev indført i 2007 i stedet for amtsskatten.¹⁴

I 2010 er den gennemsnitlige procentsats for kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidraget tilsammen 33,6 %.¹⁵

3.4.2 Bundskat

Skattereformen, Forårspakken, blev den 28. maj 2009 vedtaget af folketinget og medførte, at mellemskatten fra og med 2010 blev fjernet. Det betyder, at en selvstændig erhvervsdrivende fra 2010 kun yderligere kan blive pålagt at betale bund- og topskat af sin skattepligtige indkomst.

Bundskatten skal, jfr. personskattelovens § 6, beregnes ud fra den personlige indkomst – som er tillagt positiv nettokapitalindkomst og fratrukket personfradraget. I 2010 udgør bundskatten 3,67 % af beskatningsgrundlaget.¹⁶

Bundbeskatningsgrundlaget kan illustreres således:

+/-	Personlig indkomst
+	Positiv nettokapitalindkomst
-	Personfradrag
=	Beskatningsgrundlag

Kilde: <http://www.tax.dk/beregn/skat10.htm>

¹² <http://www.skat-danmark.dk/skathvordan/skatteberegningogsatser.html>

¹³ <http://da.wikipedia.org/wiki/Kirkeskat>

¹⁴ <http://da.wikipedia.org/wiki/Sundhedsbidrag>

¹⁵ http://www.skm.dk/tal_statistik/kommuneskatter/7902.html

¹⁶ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=133800>

Personfradraget er i 2010 på 42.900 kr.¹⁷

3.4.3 Topskat

Topskatten udgør i 2010 15 % af al den selvstændige erhvervsdrivendes indkomst, som overstiger topskattegrænsen på 389.900 kr. efter AM-bidrag. Der er i beskatningsgrundlaget hverken fradrag for indskud på privattegnede kapitalpensioner eller arbejdsgiverbetalte pensioner.¹⁸

Topbeskatningsgrundlaget kan illustreres således:

+/-	Personlig indkomst
+	Indskud på privattegnede kapitalpension
+	Indskud på arbejdsgiveradm. kapitalpension
-	Bundgrænse
=	Beskatningsgrundlag
+	Positiv nettokapitalindkomst over 40.000
=	Beskatningsgrundlag

Kilde: <http://www.tax.dk/beregn/skat10.htm>

Grunden til at positiv kapitalindkomst ikke indgår i det første beskatningsgrundlag skyldes at beskatningsprocenten for positiv kapitalindkomst over 40.000 kr. er 13,23 % og ikke 15 %.¹⁹

Den samlede topskat kan illustreres således:

+	Topskat af personligindkomst og kapitalpension indskud
+	Topskat af kapitalindkomst
=	Samlet topskat

Kilde: egen tilvirkning

Dog er der i personskattelovens § 19 et skatteloft, som gør, at selvstændige erhvervsdrivende max kan betale 51,5 % i skat. Det er vedtagelsen af Forårspakken, der, med sin nedsættelse af bundskatten og afskaffelsen af mellemskatten, har bragt skatteloftet ned fra 59 % til 51,5 %.

¹⁷ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=133800>

¹⁸ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=133800>

¹⁹ Skatteberegning 2010, tax.dk

3.4.4 Aktieindkomstbeskatning

Aktieindkomst bliver beskattet med 28 % af indkomsten op til 48.300 kr. og med 42 % af den indkomst, som overstiger grænsen på 48.300 kr.²⁰

3.4.5 Arbejdsmarkedsbidrag

Efter arbejdsmarkedsbidragsloven § 7, stk. 2, så påhviles det den selvstændige erhvervsdrivende at betale arbejdsmarkedsbidrag. AM-bidraget udgør 8 % af den skattepligtige indkomst og medfører reduktion på beskatningsgrundlaget for indkomstskatterne.²¹

3.5 Opsparing i virksomhed

Den selvstændige erhvervsdrivende har, efter reglerne i personskatteloven, ikke nogen mulighed for at foretage opsparing af overskud i virksomheden. Al positiv skattepligtig indkomst bliver beskattet i det indeværende indkomstår.

3.6 Skattemæssige underskud

Når en selvstændig erhvervsdrivende anvender personskatteloven til sin virksomhed, er det vigtigt at vurdere, hvordan de forskellige skattemæssige underskud behandles.

Ved opgørelse af skatten kan der forekomme skattemæssige underskud i: den skattepligtige indkomst, den personlige indkomst og i aktieindkomsten. Det er vigtigt, at man får kategoriseret underskuddene korrekt, da der for hver indkomsttype er forskellige modregningsregler.

3.6.1 Underskud i den skattepligtige indkomst

Ved underskud i den skattepligtige indkomst skal skatteværdien heraf, såfremt det er muligt, modregnes i bund- og topskatten samt i skat af aktieindkomst, der overstiger grundbeløbet. Hvis underskuddet af den skattepligtige indkomst ikke kan rummes i bund- og topskatten eller i aktieind-

²⁰ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=133800>

²¹ Skattekalkulation 2010, tax.dk

komstsskatten, er det tilladt, at underskuddet bliver fremført til modregning i et senere indkomstår.²²

Ved beregning af skatteværdien af underskuddet anvendes de gældende satser for kommune- og kirkeskat samt sundhedsbidrag - det indeværende år beregningen finder sted.²³

3.6.2 Underskud i den personlige indkomst

Opstår der underskud i den personlige indkomst, så skal underskuddet modregnes i positiv kapitalindkomst inden opgørelsen af beskatningsgrundlaget for bund- og topskat. Hvis underskuddet i den personlige indkomst ikke kan modregnes fuldt ud i den positive kapitalindkomst, så skal restbeløbet fremføres til modregning i det efterfølgende indkomstår.²⁴

Modregningen i det efterfølgende indkomstår skal først foretages i positiv kapitalindkomst og derefter i personlig indkomst med tillæg af heri fradragne og ikke medregnede beløb omfattet af beløbsgrænsen.²⁵

²² PSL § 13, stk. 1.

²³ PSL § 13, stk. 1.

²⁴ PSL § 13, stk. 3

²⁵ PSL § 13, stk. 3. 2pkt.

4. Virksomhedsordningen

4.1 Indledning

Virksomhedsordningen, med virkning pr. 1. januar 1987, blev vedtaget i forbindelse med skattereformen i 1986 ²⁶. Indførelsen af virksomhedsordningen medførte, at selvstændige erhvervsdrivende på visse områder, rent skattemæssigt, blev sidestillet med selskaber.

Virksomhedsordningen kan benyttes af selvstændige erhvervsdrivende, som opfylder kriterierne, hvilket vil blive gennemgået i afsnit 4.2. Reglerne for virksomhedsordningen er beskrevet i virksomhedsskatteloven afsnit I og III og ligningsvejledningen afsnit E.G. Reglerne skal dog benyttes sammen med reglerne i personskatteloven.

Indførelsen af virksomhedsordningen har betydet at:

- .. den selvstændige erhvervsdrivende får fuld fradragsret for erhvervsmæssige renteomkostninger.
- .. den selvstændige erhvervsdrivende opnår en forholdsvis mild beskatning af kapitalafkastet i virksomheden.
- .. den selvstændige erhvervsdrivende kan foretage opsparing i virksomheden ved at betale en a conto selskabsskat og dermed ujævne svingende indkomster.
- .. den selvstændige erhvervsdrivende kan fradrage virksomhedsunderskud i anden indkomst.²⁷

Kapitlet vil gennemgå strukturen og de mest centrale elementer af virksomhedsordningen samt give et overblik over ordningens muligheder for selvstændige erhvervsdrivende.

4.2 Kriterier for anvendelse af virksomhedsordningen

Der er i virksomhedsskatteloven en række kriterier, som skal være opfyldt, for at kunne anvende virksomhedsordningen:

²⁶ Lov nr. 144 af 19. marts 1986 indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende

²⁷ Virksomhedsskatteloven med træningsopgaver v. Anders Lützhøft

- Det er kun skattepligtige personer, som driver selvstændig erhvervsvirksomhed, der kan bruge virksomhedsordningen. Loven indeholder ikke en klar definition af en selvstændig erhvervsdrivende, derfor må den generelle definition anvendes: ”selvstændige erhvervsdrivende er kendetegnet ved, at der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter med det formål at opnå et overskud”²⁸.
- Den selvstændige erhvervsdrivende skal hvert år, senest ved indberetningen af selvangivelsen, tilkendegive om virksomhedsordningen skal benyttes. Efterfølgende er valget gældende for hele indkomståret. Fristen for omgørelse er senest den 30. juni i det efterfølgende indkomstår²⁹.
- Selskaber kan ikke anvende virksomhedsordningen. Indehaveren af virksomheden skal være en fysisk person. Det er heller ikke tilladt for dødsboer eller konkursboer at anvende virksomhedsordningen.³⁰
- Hobbyvirksomheder må ikke benytte virksomhedsordningen³¹. Karakteristika for en hobbyvirksomhed er, at den ikke drives med det formål at opnå overskud, men som en fritidsinteresse. Selvom en hobbyvirksomhed skulle give overskud, må den stadig ikke bruge virksomhedsordningen.
- Som hovedregel kan lønmodtagere ikke anvende virksomhedsordningen. Visse lønmodtagere kan dog godt bruge ordningen, men det afhænger af arten og omfanget af deres driftsomkostninger. Ligeledes vil det være af betydning, om den pågældende har lønnet medhjælp eller har lejet erhvervslokaler og lignende³².
- Deltagelse i interessentselskaber eller kommanditselskaber bliver, i forhold til virksomhedsordningen, anset som selvstændig erhvervsvirksomhed uden hensyntagende til arbejdsind-

²⁸ VSL § 1, stk. 1 og ligningsvejledning afsnit E.G.2.1.1

²⁹ VSL § 2, stk. 2

³⁰ Ligningsvejledning afsnit E.G.2.1.1, ligningsvejledningen afsnit E.G.2.1 og ligningsvejledningen afsnit E.G.2.1.4

³¹ Skatteretten 2, 4. udgave, side 196, afsnit 7.3.1

³² Skatteretten 2, 4. udgave, side 196, afsnit 7.3.1

satsen for den enkelte deltager. Hvis indkomsten fra virksomheden skal henregnes som kapitalindkomst, kan man dog ikke indtræde i virksomhedsordningen.³³

- Hvis den selvstændige erhvervsdrivende driver flere virksomheder og ønsker at anvende virksomhedsordningen, skal alle virksomhederne indgå i ordningen.³⁴
- Bogføringslovens krav til regnskabsførelsen er en betingelse for, at den selvstændige erhvervsdrivende kan bruge virksomhedsordningen. Der skal blandt andet udarbejdes et selvstændigt regnskab for virksomheden, så privatøkonomien og virksomhedsøkonomien adskilles³⁵.
- Ved indsendelse af selvangivelse og regnskab for virksomheden, skal den selvstændige erhvervsdrivende oplyse skattemyndighederne om størrelsen på indskudskontoen og kontoen for opsparet overskud. Yderligere skal opgørelsen af kapitalgrundlaget, samt det heraf beregnede kapitalafkast, oplyses.³⁶

4.3 Indskudskontoen

Når en selvstændige erhvervsdrivende indtræder i virksomhedsordningen, skal der ved regnskabsårets begyndelse opgøres en indskudskonto. Indskudskontoens saldo er synonymt med det beløb, som den selvstændige erhvervsdrivende har indskudt i virksomheden og dermed også et udtryk for, hvor stort et beløb den selvstændige erhvervsdrivende skattefrit kan trække ud af virksomheden - under hensyntagende til hæverækkefølgen.³⁷

En negativ indskudskonto er et udtryk for, at den selvstændige erhvervsdrivende har lånt penge af sin virksomhed og dermed har en gæld til denne. Den negative indskudskonto kan forekomme ved indskud af for meget gæld, eller hvis hævningerne har været for store³⁸.

³³ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.1.1.

³⁴ Skatteretten 2, 4. udgave, side 198, afsnit 7.3.2

³⁵ Skatteretten 2, 4. udgave, side 197, afsnit 7.3.2

³⁶ VSL § 2, stk. 2

³⁷ Skatteretten 2, 4. udgave, side 199 afsnit 7.4.1 og VSL § 5, stk. 1 nr. 5

³⁸ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.4

Der foreligger særlige regler for, hvornår den selvstændige erhvervsdrivende kan indskyde eller hæve på indskudskontoen. Disse er blandt andet bestemt ud fra hæverækkefølgen, som vil blive gennemgået i afsnit 4.8, samt ud fra hvor stort et beløb, der er blevet indskudt i virksomheden.

4.3.1 Opgørelse af indskudskontoen

Indskudskontoen skal opgøres som nettoværdien af de aktiver og gældsposter, som overføres til virksomheden fra den selvstændige erhvervsdrivende. Der skal endvidere korrigeres for indskud på særlige investeringsfondskonti samt for beløb, der er overført fra konjunkturudligningskontoen efter reglerne i kapitalafkastordningen ³⁹.

Korrektionen for indskud på særlige investeringsfondskonti er ikke længere relevant, da reglen, om at lade selvstændige erhvervsdrivende henlægge en procentvis andel af overskuddet til en investeringsfond, blev ophævet i 1998 ⁴⁰. Fradrag for beløb, som er overført fra konjunkturudligningskontoen, er betinget af at den selvstændige erhvervsdrivende, ved ophør af anvendelse af kapitalafkastordningen (med virkning fra det efterfølgende indkomstår), er indtrådt i virksomhedsordningen ⁴¹.

Indskudskontoen kan dermed opgøres således:

+	Virksomhedens aktiver
-	Virksomhedens gæld
-	Overførte beløb fra konjunkturudligningskontoen
=	Virksomhedens indskudskonto

Efter opgørelsen fastlåses indskudskontoen og kan efterfølgende kun reguleres af yderligere indskud eller hævninger. Det medfører, at værdistigninger på aktiver og passiver ikke får indflydelse på indskudskontoen, og forhindrer dermed den selvstændige erhvervsdrivende i at kunne hæve værdistigninger skattefrit. Det sikrer således også, at den selvstændige erhvervsdrivende altid kan hæve det oprindelig indskudte beløb, da indskudskontoen modsat heller ikke bliver påvirket af værdiforringelser ⁴².

³⁹ VSL § 3, stk. 3

⁴⁰ IFL § 4.

⁴¹ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.4.3

⁴² Skatteretten 2, 4. udgave, side 199, afsnit 7.4.1

4.3.1.1 Opgørelse af indskudskontoen - Aktiver

Grundlæggende gælder det, at det er hele virksomheden, som indgår i virksomhedsordningen, hvorfor det som udgangspunkt er alle erhvervsmæssige aktiver og passiver, der skal medtages ⁴³.

Dermed skal følgende aktiver altid medtages i virksomhedsordningen:

- Materielle aktiver; herunder driftsmidler, erhvervsmæssige bygninger, inventar mv.
- Immaterielle anlægsaktiver; herunder patenter, licenser, varemærker, goodwill mv.
- Omsætningsaktiver; herunder debitorer, varelagre, igangværende arbejde mv.

For ejendomme, som både anvendes privat og erhvervsmæssigt, skal kun den erhvervsmæssige del medtages, såfremt den er af en væsentlig karakter, og der er foretaget en vurderingsmæssig ejerboligfordeling på ejendommen ⁴⁴. Der er i forhold til fast ejendom indført en værnsregel mod ind- og udtræden af virksomhedsordningen. Den medfører, at såfremt en selvstændig erhvervsdrivende har udtaget en ejendom af virksomhedsordningen og efterfølgende, indenfor en periode af 5 år ønsker at indskyde den igen, så skal ejendommen medtages til samme værdi som sidst, man anvendte ordningen. Hovedformålet med reglen er at sikre, at den selvstændige erhvervsdrivende, som udtræder af virksomhedsordningen, ikke opnår skattemæssige fordele ved at få indskudskontoen forøget med en eventuel værdistigning på fast ejendom, hvis vedkommende indtræder i ordningen igen ⁴⁵.

Med hensyn til likvide beholdninger, såsom kontantbeholdning, bankindestående, pantebreve, obligationer og lignende, er det valgfrit for den selvstændige erhvervsdrivende, om disse aktiver skal indgå i virksomhedsordningen ⁴⁶.

Ligeledes er det valgfrit, om man ønsker at indskyde en bil, som både anvendes privat og erhvervsmæssigt. Hvis det vælges, at lade bilen indgå i virksomhedsordningen, skal bilens driftsomkostninger og afskrivninger indregnes i regnskabet for virksomheden. Man beskatter så den selvstændige erhvervsdrivende på sammen måde som ved fri bil i et kapitalselskab for lønmodtagere. Ved den omvendte situation, hvor bilen holdes udenfor virksomhedsordningen, skal kun den erhvervsmæssi-

⁴³ Skatteretten 2, 4. udgave, side 199-200, afsnit 7.4.2

⁴⁴ Skatteretten 2, 4. udgave, side 201, afsnit 7.4.2

⁴⁵ VSL § 3, stk. 7

⁴⁶ Skatteretten 2, 4. udgave, side 200, afsnit 7.4.2

ge andel af bilen indregnes i driften for virksomheden. Den erhvervsmæssige andel bliver typisk opgjort efter et skøn eller efter et kørselsregnskab ⁴⁷.

Aktier som er omfattet af aktieavancebeskatningsloven, præmie- og indeksobligationer samt uforrentede obligationer kan ikke indgå i virksomhedsordningen, med mindre den selvstændige erhvervsdrivende driver næring via sådanne aktiver ⁴⁸.

4.3.1.2 Opgørelse af indskudskontoen – Passiver

Som udgangspunkt skal alle erhvervsmæssige gældsposter indgå i virksomhedsordningen, mens de private skal holdes uden for ⁴⁹. Erhvervsmæssige gældsposter kan være følgende:

- Gæld til leverandører og forretningsforbindelser.
- Forudbetalinger fra kunder.
- Skyldige omkostninger.

Afgrænsningen mellem erhvervsmæssige og private gældsposter kan til tider være en smule problematisk. Ovenstående gældsposter må anses som typiske erhvervsmæssige gældsposter og giver derfor ikke anledning til tvivl. Det er primært gældsposter som realkreditlån, kassekredit og lignende, hvor den selvstændige erhvervsdrivende skal foretage en opdeling af gælden ⁵⁰.

⁴⁷ Skatteretten 2, 4. udgave, side 202, afsnit 7.4.2

⁴⁸ Skatteretten 2, 4. udgave, side 200, afsnit 7.4.2

⁴⁹ Skatteretten 2, 4. udgave, side 202, afsnit 7.4.3

⁵⁰ Skatteretten 2, 4. udgave, side 202-203, afsnit 7.4.3

4.3.1.3 Opgørelse af indskudskontoen – Værdiansættelsen

Værdiansættelsen af de medtagne aktiver og gæld ved indtræden i virksomhedsordningen sker efter VSL § 3, stk. 4. I nedenstående tabel er de mest relevante værdiansættelser oplistet.

Tabel 1 - Værdiansættelse af indskudskontoen	
Aktiv/gæld	Værdiansættelse
Aktiver:	
Fast ejendom	Kontant anskaffelsessum, eller den fastsatte ejendomsværdi ved indkomstårets begyndelse med fradrag af byrder, der ikke er taget hensyn til ved vurderingen, med tillæg af eventuel ikke medregnet anskaffelsessum for ombygning, forbedringer m.v.
Driftsmidler	Afskrivningsberettiget saldo-værdi. Negativ saldo kan ikke fradrages ved opgørelsen af indskudskontoen.
Driftsmidler der hidtil er anvendt privat	Handelsværdi
Blandet benyttet bil	Afskrivningsberettiget saldo-værdi
Varelagre	Værdien opgjort efter varelagreloven § 1, stk. 1-3
Øvrige aktiver	Anskaffelsessum med fradrag af skattemæssige afskrivninger. Er anskaffelsessummen omregnet til kontantværdi, anvendes denne.
Finansielle aktiver der ikke omfattes af VSL § 1, stk. 2	Kursværdien
Passiver:	
Gæld	Kursværdien
Kilde: E.G.2.4.4 - Værdiansættelsen ved opgørelsen af indskudskontoen	

4.3.2 Negativ indskudskonto

Hvis indskudskontoen, ved indtræden i virksomhedsordningen, er negativ, er dette en indikation af, at den selvstændige erhvervsdrivende har overført privat gæld til sin virksomhed. Den selvkontrollerende effekt (gennemgås i afsnit 4.6.2.) vil her ikke have nogen virkning. Der beregnes ikke kapitalafkast af et negativt kapitalafkastgrundlag, så der skal i stedet foretages en rentekorrektion, så skattefordelen vedrørende de private renteudgifter bliver udlignet. Kan den selvstændige erhvervs-

drivende derimod dokumentere, at alle aktiver og passiver vedrørende virksomheden er medtaget, og at gælden udelukkende er erhvervsmæssig, kan indskudskontoen i stedet for blive nulstillet. Typisk er det ikke et problem at dokumentere, at aktiverne er erhvervsmæssige. Det er primært gældsposterne, som kan være problematiske ⁵¹.

Ved bedømmelsen af om en gældspost kan anerkendes som erhvervsmæssig, vil der blive lagt vægt på de økonomiske dispositioner, som er foretaget af den selvstændige erhvervsdrivende. Fokus vil dog primært være på, om gælden er anvendt til erhvervsmæssig aktivitet. Som accepterede grunde kan nævnes, at gælden har været anvendt til at finansiere flere års driftsunderskud eller, at aktivernes afskrivninger har været højere end afdragene på den tilhørende gæld ⁵².

Hvis indskudskontoen i et regnskabsår bliver negativ, er dette et udtryk for, at der er foretaget for store hævnings i forhold til det samlede indskud og de løbende overskud i virksomheden. Det betyder, at den selvstændige erhvervsdrivende har lånt penge i sin virksomhed, hvilket også medfører en rentekorrektion ⁵³.

4.4 Rentekorrektion

Med henblik på at stille den selvstændige erhvervsdrivende på samme måde, som hvis den private gæld ikke var medtaget i virksomhedsordningen, skal der tillægges en rentekorrektion til virksomhedsindkomsten.

Som beskrevet i afsnit 4.3.2. skal der foretages en rentekorrektion, når:

- ... den selvstændige erhvervsdrivende ved indtræden i virksomhedsordningen har medtaget privat gæld, som har bevirket, at indskudskontoen er blevet negativ. Eller hvis der er hævet mere, end der er blevet indskudt i virksomheden jfr. VSL § 11, stk. 1.
- ... den selvstændige erhvervsdrivendes i løbet af et regnskabsår både har foretaget hævnings og indskud i virksomheden jfr. VSL § 11, stk. 2.

⁵¹ Ligningsvejledningen afsnit, E.G. 2.4.5

⁵² Ligningsvejledningen afsnit, E.G. 2.4.5

⁵³ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.4

Formålet med rentekorrektionen er at forhindre den selvstændige erhvervsdrivende i at opnå fuldt skattefradrag i topskatten for de private renteudgifter ⁵⁴. Derfor bliver rentekorrektion i den skattemæssige behandling ikke medtaget i virksomhedsindkomsten. I stedet medregnes rentekorrektionen ved opgørelsen af den selvstændige erhvervsdrivendes personlige indkomst og fradrages i kapitalindkomsten. Hermed elimineres den skattemæssige rentefradragsfordel for private renteudgifter ⁵⁵.

Reglerne, for beregningen af rentekorrektionen ved negativ indskudskonto, er angivet i VSL § 11. Som udgangspunkt beregnes rentekorrektionen på følgende måde:

$$\text{Kapitalafkastsatsen} \cdot \text{grundlaget} = \text{rentekorrektionen}^{56}$$

Grundlaget er den talmæssige største negative saldo på indskudskontoen på det tidspunkt, hvor virksomhedsordningen påbegyndes eller, ultimo for et efterfølgende indkomstår. ⁵⁷ Kapitalafkastsatsen er i 2010 på 4 % ⁵⁸.

Rentekorrektionen kan dog højst udgøre det mindste af følgende beløb:

- Kapitalafkastsatsen ganget med det talmæssigt største negative kapitalafkastgrundlag ved indkomstårets begyndelse/på tidspunktet, hvor anvendelsen af virksomhedsordningen påbegyndes eller ved indkomstårets udløb. Hvis kapitalafkastgrundlaget såvel primo som ultimo er positivt eller 0, bliver rentekorrektionen 0 kr.
- Virksomhedens nettorenteudgifter forhøjet med kurstab og nedsat med kursgevinster, der er skattepligtige efter kursgevinstloven. ⁵⁹

I nedenstående figur er vist et eksempel for at skitsere beregningen af rentekorrektionen efter VSL § 11, stk. 1.

⁵⁴ Skatteretten 2, 4. udgave, side 218, afsnit 7.7.1

⁵⁵ Skatteretten 2, 4. udgave, side 219-220, afsnit 7.7.4

⁵⁶ VSL § 11, stk. 1

⁵⁷ VSL § 11, stk. 1

⁵⁸ <http://skat.dk/SKAT.aspx?oID=1901299&chk=204561>

⁵⁹ Ligningsvejledningen E.G.2.13.1

Tabel 2 - Rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 1			
	A	B	C
Indskudskonto primo	-100.000	-100.000	-100.000
Indskudskonto ultimo	-150.000	-150.000	-80.000
Beregnet rentekorrektion indskudskontoen	6.000	6.000	4.000
Kapitalafkastgrundlag primo	-200.000	-70.000	-70.000
Kapitalafkastgrundlag ultimo	-230.000	-50.000	-150.000
Beregnet rentekorrektion kapitalafkastgrundlag	9.200	2.800	6.000
Nettorenteudgifter - maksimale	15.000	3.000	3.000
Rentekorrektion	6.000	2.800	3.000
Kilde: Ligningsvejledning E.G.2.13.1 samt egen tilvirkning			

For at forhindre den selvstændige erhvervsdrivende i f.eks. at medtage privat gæld i starten af indkomståret, for så at tage det ud i slutningen og dermed udgå en rentekorrektion, er der indført en værnsregel i form af VSL § 11, stk. 2.

Rentekorrektionen bliver her beregnet på følgende måde:

$$\text{Kapitalafkastsatsen} \cdot \text{årets hævninger fra indskudskontoen} = \text{rentekorrektionen}$$

Det er dog en betingelse, at rentekorrektionen højest kan udgøre kapitalafkastsatsen ganget med indskuddet. Se nedenstående beregningseksempel.

Tabel 3 - Rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 2		
	A	B
Årets indskud i virksomheden	200.000	200.000
Årets hævninger i virksomheden	100.000	400.000
Beregnet rentekorrektion	4.000	16.000
Maksimal rentekorrektion	8.000	8.000
Rentekorrektion	4.000	8.000
Kilde: Eget eksempel		

4.5 Mellemregningskontoen

Mellemregningskontoen er etableret for at opfylde kravet om en klar adskillelse mellem virksomhedsøkonomien og den selvstændige erhvervsdrivendes private økonomi. Uden mellemregningskontoen ville det f.eks. være umuligt at holde økonomien adskilt i de situationer, hvor den selvstændige erhvervsdrivende anvender samme kassekredit for såvel virksomheden som privat.

Principielt har mellemregningskontoen den samme funktion som indskudskontoen; nemlig at registrere overførsler af allerede beskattede midler fra den selvstændige erhvervsdrivende. Saldoen på mellemregningskontoen kan hermed tilbageføres skattefrit, og modsat indskudskontoen, udenom hæverækkefølgen ⁶⁰.

Der gælder yderligere følgende ved anvendelse af mellemregningskontoen:

- Der kan kun indskydes kontante beløb på mellemregningskontoen. Det er uden betydning, hvordan de kontante beløb er fremkommet. Den selvstændige erhvervsdrivende kan hermed afhænde sine private aktiver og overføre kontantværdien heraf til mellemregningskontoen. ⁶¹
- Mellemregningskontoen må ikke være negativ. En negativ mellemregningskonto vil blive beskattet og nulstillet. Det skyldes, at det ikke er tilladt at låne penge i virksomheden udenom hæverækkefølgen og rentekorrektionen ⁶².
- Mellemregningskontoen skal ikke forrentes, da den, ligesom indskudskontoen, kun er en regnskabsmæssig størrelse. ⁶³
- Det er ikke muligt, ved indtræden i virksomhedsordningen, at etablere en mellemregningskonto. Samtlige aktiver, der indskydes ved indtræden, skal indgå på indskudskontoen. ⁶⁴

Typisk anvendes mellemregningskontoen til at bogføre driftsomkostninger, som den selvstændige erhvervsdrivende har afholdt med private midler ⁶⁵.

⁶⁰ Skatteretten 2, 4. udgave side 217, afsnit 7.6.5

⁶¹ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.5.1

⁶² Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.5.3

⁶³ VSL § 4 a, stk. 1

⁶⁴ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.5.2

4.6 Kapitalafkastgrundlag og kapitalafkast

For skattemæssigt at sidestille kapitalplaceringen i aktiv erhvervsvirksomhed med passiv kapitalplacering, så findes der i virksomhedsordningen regler, som sikrer, at en del af virksomhedens overskud skal udskilles som kapitalafkast. Dette beskattes efter samme regler som eksempelvis renteindtægter jfr. PSL § 4, mens resten af overskuddet i virksomheden enten beskattes som personlig indkomst eller virksomhedsindkomst⁶⁶.

Kapitalafkastgrundlaget er et udtryk for den kapital, som den selvstændige erhvervsdrivende har investeret i virksomheden, mens kapitalafkastet udgør en forrentning af den investerede kapital.

Hvor stort et beløb af overskuddet, der kan udskilles som kapitalafkast til den lempelige kapitalindkomstbeskatning, bygger dermed på den egenkapital, som den selvstændige erhvervsdrivende har bundet i virksomheden.

I kapitalafkastgrundlaget er der indbygget en selvkontrollerende effekt. Den sørger for at korrigere kapitalindkomsten, hvis den selvstændige har medtaget privat gæld. Det betyder, at den skattemæssige rentefordel for de private renteudgifter bliver udlignet og forsvinder⁶⁷.

4.6.1 Kapitalafkastgrundlaget

Kapitalafkastgrundlaget opgøres, efter VSL § 8, stk.1, ved indkomstårets begyndelse.

Opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget sker på følgende måde:

+	Virksomhedens aktiver
-	Virksomhedens gæld
-	Overskud hensat til hævning jfr. VSL § 4 og VSL § 10, stk. 1
-	Indestående på mellemregningskontoen jfr. VSL § 4a
-	Beløb som overføres til privat økonomien fra virksomhedsordningen
=	Kapitalafkastgrundlaget

Kilde: Ligningsvejledningen E.G.2.9

Som det fremgår af ovenstående, så er kapitalafkastgrundlaget, som udgangspunkt, en opgørelse af virksomhedens aktiver med fradrag af gælden.

⁶⁵ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.5.4

⁶⁶ Skatteretten 2, 4. udgave side 207, afsnit 7.4.5

⁶⁷ Skatteretten 2, 4. udgave side 219, afsnit 7.7.2

Opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget er således på mange punkter ret simulær med opgørelsen af indskudskontoen – de samme aktiver og gældsposter medtages; og til samme værdi.

Der er dog en væsentlig forskel i forhold til værdiansættelsen af fast ejendom. I opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget så værdiansættes fast ejendom på én af følgende måder:

1. Kontant anskaffelsessum.⁶⁸
2. Værdien af 18. vurdering med tillæg af ej medregnet forbedringer eller ombygninger - såfremt at ejendommen er anskaffet før 1. januar 1987.⁶⁹

Fast ejendom medtages i opgørelsen af indskudskontoen til ejendomsvurderingen. Det betyder, at der skal ske en korrektion ved opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget.

I henhold til VSL § 8 skal kapitalafkastgrundlaget, ved nystartet virksomhed, opgøres ved virksomhedens etablering. Efterfølgende opgøres kapitalafkastgrundlaget hvert år ved indkomstårets begyndelse. Hvis kapitalafkastgrundlaget er negativt, beregnes der, som nævnt i afsnit 4.3.2, ikke et kapitalafkast jfr. VSL § 7.

4.6.2 Kapitalafkastet

I henhold til VSL § 7, skal der beregnes et kapitalafkast - hvilket gøres på følgende måde:

$$\text{Kapitalafkastgrundlaget} \cdot \text{kapitalafkastsatsen} = \text{kapitalafkastet}$$

Kapitalafkastsatsen er for 2010 beregnet til 4 %⁷⁰ og svarer til markedsrenten i Danmark. Denne beregnes som et simpelt gennemsnit af en effektiv obligationsrente på Københavns Fondsbørs for de første 6 måneder af hvert indkomstår.⁷¹

Det beregnede kapitalafkast fratrækkes i den personlige indkomst hos den selvstændige erhvervsdrivende og tillægges i den lempeligere beskattede indkomstkategori - kapitalindkomst.⁷² Kapitalafkastet kan ikke være negativt og kan ikke udgøre mere end årets overskud i virksomheden, hvilket

⁶⁸ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.9

⁶⁹ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.9

⁷⁰ Ligningsvejledningen afsnit E.G.2.10

⁷¹ VSL § 9

⁷² Skatteretten 2, udgave 4, side 209, afsnit 7.4.8

betyder, at hvis kapitalafkastet er større end overskuddet, beskattes kun overskuddet som kapitalindkomst.⁷³

Kapitalindkomst medfører desuden en mere lempelig beskatning. Det sker ved, at overskuddet i virksomheden bliver formindsket via kapitalafkastet - og derved formindskes altså også beskatningsgrundlaget før beregning af AM-bidrag⁷⁴.

Den selvstændige erhvervsdrivende behøver ikke at overføre kapitalafkastet til privatøkonomien. I stedet kan det opspares i virksomheden og dermed indgå på kontoen for opsparet overskud sammen med det resterende overskud. Det får så den konsekvens, at når kapitalafkastet hæves igen, så medregnes det i den personlige indkomst med tillæg af virksomhedsskatten. Hermed forsvinder den lempelige beskatning under kapitalindkomst sammen med AM-bidrag besparelsen.⁷⁵

Den del af kapitalafkastet, der vedrører finansielle aktiver, anses for indskudt i virksomheden, hvis det ikke er overført til den selvstændige erhvervsdrivende inden selvangivelsesfristen. Dog gælder dette ikke for varedebitorer.⁷⁶ Denne værnsregel medfører altså, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke får mulighed for at indskyde obligationer i virksomhedsordningen, for derfor at opspare renterne til egen fordel - til en acontoskat på blot 25 %.

Hvis kapitalafkastet beregnes for en del af et indkomstår, eller det begrænses af overskuddet i virksomheden, skal der foretages en forholdsmæssig beregning af kapitalafkastet, som kan henføres til de finansielle aktiver.⁷⁷

4.6.3 Den selvkontrollerende effekt

Hvis indskudskontoen er positiv, sondres der normalt ikke mellem erhvervsmæssig og privat gæld. Den selvstændige erhvervsdrivende har dermed mulighed for at indskyde privat gæld i virksomhedsordningen og opnå fuld fradragsret for renteudgifterne, som er forbundet hermed. Indskydelsen af privat gæld i virksomheden vil betyde, at kapitalafkastgrundlaget bliver formindsket med værdien af den indskudte gæld. Det lavere kapitalafkastgrundlag vil medføre et mindre kapitalafkast og dermed et mindre beløb, der beskattes som kapitalindkomst i stedet for personlig indkomst. Den

⁷³ VSL § 7, stk. 1

⁷⁴ Ligningsvejledning afsnit E.G.2.12.1

⁷⁵ Ligningsvejledning afsnit E.G.2.12.3

⁷⁶ VSL § 4

⁷⁷ Skatteretten 2, 4. udgave, side 209, afsnit 7.4.8

skattemæssige fordel, som den selvstændige erhvervsdrivende opnåede i form af fuldt fradragsret for renteudgifterne vedrørende den private gæld, vil hermed blive udlignet af en formindsket kapitalindkomst. Det kaldes den selvkontrollerende effekt.

Den selvkontrollerende effekt vises i eksemplet, hvor det forudsættes, at forrentningen er lig med kapitalafkastsatsen på 4 %.

Tabel 4 - Den selvkontrollerende effekt	
Privat gæld	1.000.000
Den selvkontrollerende effekt med privat gæld	
Overskud før renter	1.000.000
Renteudgifter	100.000
Overskud efter renteudgifter	900.000
Beregnet kapitalafkast (aktiver 5 mio. kr., gæld 3 mio. kr.)	80.000
Kapitalindkomst	<u>80.000</u>
Personlig indkomst	<u>820.000</u>
Den selvkontrollerende effekt uden privat gæld	
Overskud før renter	1.000.000
Renteudgifter	60.000
Overskud efter renteudgifter	940.000
Beregnet kapitalafkast (aktiver 5 mio. kr., gæld 2 mio. kr.)	120.000
Private renteudgifter (privat gæld 1 mio. kr.)	<u>-40.000</u>
Kapitalindkomst	<u>80.000</u>
Personlig indkomst	<u>820.000</u>
Kilde: Eget eksempel	

Eksemplet viser, at medtagelsen af den private gæld på 1 mio. kr. påvirker renteudgifterne med 40 t. kr., mens kapitalafkastgrundlaget falder med 1 mio. kr. I begge tilfælde bliver den selvstændige erhvervsdrivendes personlig indkomst 820 t. kr., mens kapitalindkomsten bliver 80 t. kr.

Det kan således konkluderes, at den selvkontrollerende effekt virker efter hensigten ved at eliminerer rentefradragsfordelen fra den private gæld. Effekten er dog betinget af, at forrentningen på den private gæld ikke er højere end kapitalafkastsatsen. Det vil være fordelagtigt at medtage privat gæld, hvis forrentningen er højere end kapitalafkastsatsen på 4 %.

Som gennemgået i afsnittet 4.3.2, kan den selvkontrollerende effekt ikke anvendes, hvis indskudskontoen er negativ, og der beregnes i stedet for en rentekorrektion.

4.7 Hæverækkefølgen og den udvidede hæverækkefølge

De beløb, der overføres fra virksomheden til den selvstændige erhvervsdrivende, beskattes forskelligt. Mens kapitalafkastet beskattes som kapitalindkomst, PSL § 4, stk. 1., nr. 3, skal det resterende overskud beskattes som personlig indkomst, Jfr. VSL § 10, stk. 1 og stk. 3. For at styre beskatningen af de overførte beløb fra virksomheden til den selvstændige erhvervsdrivende, er der i VSL § 5 anført regler for hæverækkefølgen.

I forbindelse med indkomstopgørelsen og skatteberegningen i afsnit 4.8, skal de foretagende hævninger i virksomheden gøres op, idet de har betydning for, hvornår og hvordan den selvstændige erhvervsdrivende beskattes af virksomhedens overskud.

Man kan inddele hævningerne i følgende 3 grupper:

1. Faktisk hævet beløb eller værdier.
 - Bogføres løbende i virksomhedens regnskab på en hævekonto.
2. Beløb eller værdier som anses for at være blevet hævet i virksomheden.
 - Bogføres som regel ikke i virksomheden balance.
 - Hævningerne kan relatere sig til værdien af f.eks. fri bil og telefon eller værdien vedrørende forbrug af egne varer.
 - Faglige kontingenter, der ikke kan bogføres i virksomheden, anses som en hævning.
3. Beløb eller værdier som er hensat til senere hævning.

- Hensættelse til senere hævnning forekommer enten, hvis der er hævet for lidt i virksomheden eller, hvis der kan optimeres skattemæssigt. Det skal påføres selvangivelsen inden fristens udløb.
- Beskatning sker i det indkomstår, hvor hensættelsen foretages. Det kan dermed hæves skattefrit det efterfølgende indkomstår.

Hævningerne fra virksomheden til den selvstændige erhvervsdrivende skal ske i en bestemt prioritet (rækkefølge), som også kaldes hæverækkefølgen⁷⁸. Formålet med hæverækkefølgen er at sikre, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke foretager skattefrie hævninger fra indskudskontoen, før der er opnået fuld beskatning af overskuddet i virksomheden.

Hæverækkefølgen er følgende:

1. Årets kapitalafkast
2. Årets personlige indkomst
3. Hævning på kontoen for opsparet overskud
4. Hævning på indskudskontoen

Der kan, som nævnt i afsnit 4.5, foretages hævninger vedrørende private udlæg for virksomheden fra mellemregningskontoen uden hensyntagen til hæverækkefølgen. Det samme gælder for overførelser til medarbejdende ægtefæller, som dog også typisk figurerer på mellemregningskontoen.

Det er et krav i virksomhedsskatteloven, at refusioner af driftsudlæg og lignende skal hæves over mellemregningen. Sådanne hævninger skal indgå på den udvidede hæverækkefølge, hvis mellemregningskontoen ikke anvendes.

Den udvidede hæverækkefølge dækker samtlige overførelser, der foretages fra virksomheden til den selvstændige erhvervsdrivende og ser således ud:

1. Refusion af driftsomkostninger, som den selvstændige erhvervsdrivende har afholdt for virksomheden, med mindre reglerne om mellemregningskontoen anvendes jfr. VSL § 4 a, stk. 4. (skattefrit)

⁷⁸ VSL § 5, stk. 1

2. Overførelser til medarbejdende ægtefælle, med mindre reglerne om mellemregningskontoen anvendes. (skattefrit)
3. Årets virksomhedsskat 25 %. (skattefrit)
4. Beløb som er afsat til senere hævnings, primo (skattefrit)
5. Kapitalafkastet som ikke opspares (kapitalindkomst)
6. Årets personlige indkomst (personlig indkomst)
7. Beløb der overføres fra kontoen for opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskatten på 25 %, som tidligere er betalt. (personlig indkomst)
8. Beløb fra indskudskontoen (skattefrit)

Nr. 1-5 i hæverækkefølgen er tvungne hævnings, som skal foretages. Hvis den selvstændige erhvervsdrivende, i et indkomstår, ikke har foretaget hævnings svarende til de tvungne hævnings, skal der tvangshensættes til senere hævnings. Sker dette ikke, bliver den manglende hævnings anset som et indskud på indskudskontoen.

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende har hævet til pas i virksomheden, vil det svare til punkterne 1-6. Når der således er foretaget for store hævnings i et indkomstår, vil det således første blive hævet af opsparet overskud og til sidst af indskudskontoen. På den måde vil årets hævnings svare til punkterne 1-8 i den udvidede hæverækkefølge.

Årets samlede overførelser, som den selvstændige erhvervsdrivende har foretaget fra virksomheden, kan afstemmes til den udvidede hæverækkefølge. Hermed er overførelserne blevet til et af de elementer, som fremgår af den udvidede hæverækkefølge.

4.8 Indkomstopgørelse og skatteberegning

For selvstændige erhvervsdrivende, som indgår i virksomhedsordningen, skal der udarbejdes en indkomstopgørelse og skatteberegning efter skattelovgivningens almindelige regler. Alle skattepligtige indtægter skal medtages med fradrag af udgifter hidhørende fra virksomheden jf. SL § 4-6.

Der gælder dog nogle anderledes regler i virksomhedsordningen i forhold til PSL vedrørende renterne. Ved beskatning efter PSL beskattes renter som udgangspunkt ved forfald, mens der i virksomhedsordningen skal ske fuld periodisering.

Kravet om periodisering gælder kun for renter af fordringer og gæld, som er medtaget i virksomhedsordningen. Meningen med periodiseringen af renterne er, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke må kunne vælge, hvornår det er mest fordelagtigt, rent skattemæssigt, at medtage renterne. jfr. VSL § 6, stk. 2.

Der skal i forbindelse med opgørelsen af den skattepligtige indkomst tages hensyn til følgende reguleringer:

- Faktiske overførelser
 - Beløb overført til medarbejdende ægtefælle
 - Refusion af omkostninger
- Beløb, som anses for overført/hævet
 - Faglige kontingenter
 - Andre værdier; herunder fri bil, telefon eller forbrug af egne produkter

Beløb, som er overført til medarbejdende ægtefælle, skal fratrækkes i opgørelsen af overskuddet, da overførelsen anses som en udgift. Udlæg af driftsomkostninger, som den selvstændige erhvervsdrivende har afholdt med private midler, skal ligeledes fratrækkes i opgørelsen af overskuddet.

Faglige kontingenter kan ikke fratrækkes i virksomheden og skal derfor tillægges overskuddet, hvis de er blevet fratrasket. Værdien af faglige kontingenter skal i stedet angives på selvangivelsen for den selvstændige erhvervsdrivende. Her bliver de fratrasket som ligningsmæssigt fradrag.

Fri bil og telefon, samt værdier vedrørende forbrug af virksomhedens produkter, skal også tillægges overskuddet.

Det skattepligtige overskud for den selvstændige erhvervsdrivende kan illustreres således:

	Foreløbigt resultat efter af - og nedskrivninger
+/-	Periodisering af renter i virksomheden
	Faktiske overførelser
-	Beløb overført til medarbejdende ægtefælle
-	Refusion af omkostninger
	Beløb anset som overført
+	Fratrukne faglige kontingenter
+	Andre værdier - fri bil, fri telefon, forbrug af egne produkter mv.
=	Skattepligtig indkomst

Kilde: Virksomhedsskatteoven med træningsopgaver v. Anders Lützhøft

Når den skattepligtige indkomst er opgjort, skal der foretages en fordeling ud på de forskellige indkomsttyper.

4.9 Overskudsdisponering

Det skattepligtige overskud i virksomheden skal i overskudsdisponeringen fordeles ud på følgende komponenter:

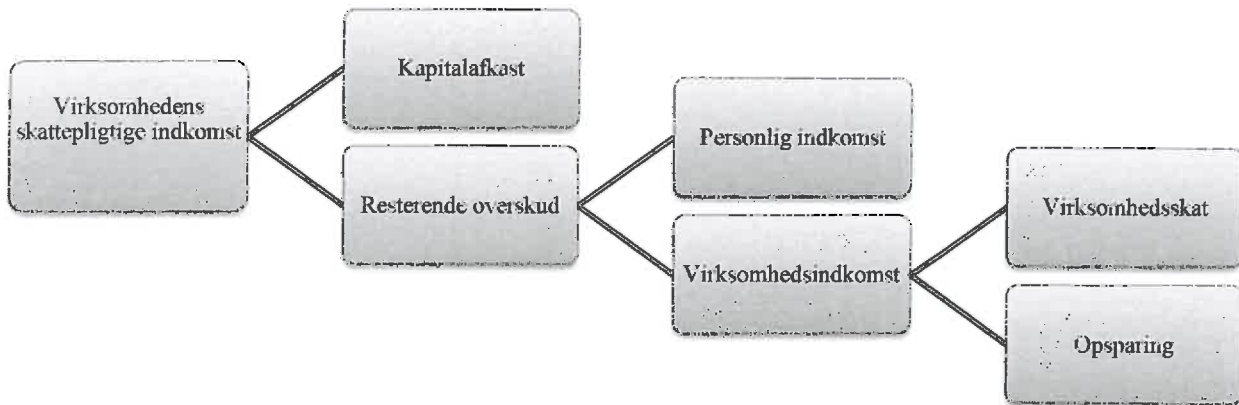
- Kapitalindkomst
- Personlig indkomst
- Virksomhedsindkomst
- Virksomhedsskat
- Opsparet overskud

Virksomhedsindkomsten beskattes med en skattesats på 25 % i indkomståret ligesom i kapitalsselskaber. Opsparet overskud er altså virksomhedsindkomsten fratrukket virksomhedsskatten - og kan illustreres på følgende måde:

	Virksomhedsindkomst
-	Virksomhedsskat på 25 %
=	Opsparet overskud

Fordelingen af den skattepligtige indkomst kan efter hæverækkefølgen illustreres ved hjælp af nedenstående kassesystem:

Figur 1: Overskudsfordelingen efter kassesystemet i virksomhedsordningen

Kilde: Virksomhedsskatteoven med træningsopgaver v. Anders Lützhøft

Ovenstående kassesystem anskueliggør opbygningen af virksomhedsordningen samt i hvilken prioriteret rækkefølge, beskattningen af overskud skal foregå. Rækkefølgen er således:

1. Virksomhedens skattepligtige indkomst:

Virksomhedens skattepligtige indkomst opgøres som gennemgået i afsnit 4.8.

2. Kapitalindkomst

Hævet kapitalafkast medregnes som kapitalindkomst hos den selvstændige erhvervsdrivende. Iflg., VSL § 23a, kan hævet kapitalafkast også medregnes til den personlige indkomst, for at udnytte fradragsretten for indskud til kapitalpension. Der kan, i 2010, højest medregnes 46.000 kr. Det kapitalafkast, som opspares i virksomheden, vil altid blive beskattet som personlig indkomst, når det hæves.

3. Resterende virksomhedsoverskud

Det resterende virksomhedsoverskud er det skattepligtige overskud med fradrag af hævet kapitalafkast.

4. Opsparet overskud:

Opsparet overskud opgøres som virksomhedens skattepligtige overskud med fradrag af den relevante hævning. Fordelen ved at opspare i virksomheden er, at den selvstændige erhvervsdrivende kun skal betale en acontoskat på 25 %. Den selvstændige erhvervsdrivende kan således undgå at betale topskat, ved kun at hæve et beløb til personlig indkomst svarende til bundgrænsen for topskatten.

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende, grundet dennes daglige levevilkår, har behov at hæve mere end bundgrænsen, bør hævningen ikke ske i virksomheden, da det vil udløse topskat. I stedet bør forbruget finansieres i banken under den forudsætning, at den selvstændige erhvervsdrivende kan opnå en aftale med banken vedrørende rentesplittet mellem indlåns- og udlånsrenten.

5. Virksomhedens indkomst

Virksomhedens indkomst fremkommer ved at tage det opsparede overskud og gange det med en faktor på 1,33, hvis virksomhedsskatten er 25 %. Faktoren kan belyses ved hjælp af formelen her:

$$\frac{\text{Virksomhedens overskud} - \text{årets hævninger}}{1 - \text{selskabsskatteprocenten}}$$

6. Virksomhedsskat

Afslutningsvis opgøres virksomhedsskatten ved at gange virksomhedsindkomsten med skattesatsen, som i 2010 er på 25 %.

4.9.1 Hævet tilpas

For nemmere at kunne anskueliggøre overskudsdisponeringen og funktionaliteten af kassesystemet, bruges følgende regneeksempel:

Forudsætninger:

Virksomhedens skattepligtige overskud er 1.000, årets hævninger er 700, mens kapitalindkomsten er 200.

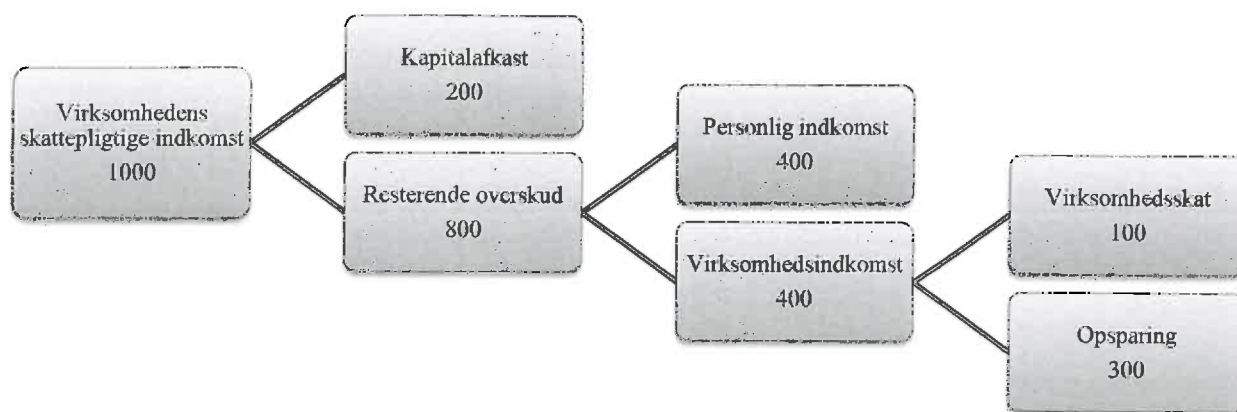
Beregning:

Virksomhedsindkomsten:

$$\frac{\text{Virksomhedens overskud} - \text{årets hævninger}}{1 - \text{selskabsskatteprocenten}} \Rightarrow \frac{1000 - 700}{1 - 0,25} = \frac{300}{0,75} = 400$$

Virksomhedsskatten er så 25 % af 400, som er 100, mens opsparet overskud så er differencen mellem virksomhedsindkomsten og skatten.

Overskudsdelingen kommer til at se således ud i kassesystemet:

Som nævnt i afsnit 4.7 kan årets samlede hævninger, som den selvstændige har foretaget fra virksomheden, afstemmes til den udvidede hæverækkefølge. Afstemningen bliver i ovenstående eksempel - følgende:

Den udvidede hæverækkefølge:		Faktiske hævninger:	
Virksomhedsskat	100	Årets hævning	700
Kapitalafkast	200		
Personlig indkomst	400		
I alt	<u>700</u>	I alt	<u>700</u>

Hermed er årets samlede hævninger blevet til elementer af den udvidede hæverækkefølge. I det her eksempel er der hævet til pas, men der kan også være situationer, hvor årets hævninger overstiger virksomhedens overskud - eller hvor der er hævet for lidt i forhold til de tvungne hævninger.

4.9.2 Hævet for meget

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende har hævet mere end virksomheden har generet af overskud, er der hævet for meget. Det vil kunne ses ved, at virksomhedsindkomsten ved beregning i overskudsdisponeringen vil blive negativ. I forhold til den udvidede hæverækkefølge betyder det, at den selvstændige erhvervsdrivende har hævet mere, end hvad der kan fordeles ud på punkterne 1-6, og skal således først hæve fra kontoen for opsparet overskud og derefter fra indskudskontoen.

Til at illustrere, at årets hævninger overstiger virksomhedens overskud, er der anvendt følgende regneeksempel:

Forudsætninger:

Virksomhedens skattepligtige overskud er 1.000, årets hævninger er 2.000, kapitalindkomsten er 200, opsparet overskud er 400 - mens indskudskontoen har en saldo på 800.

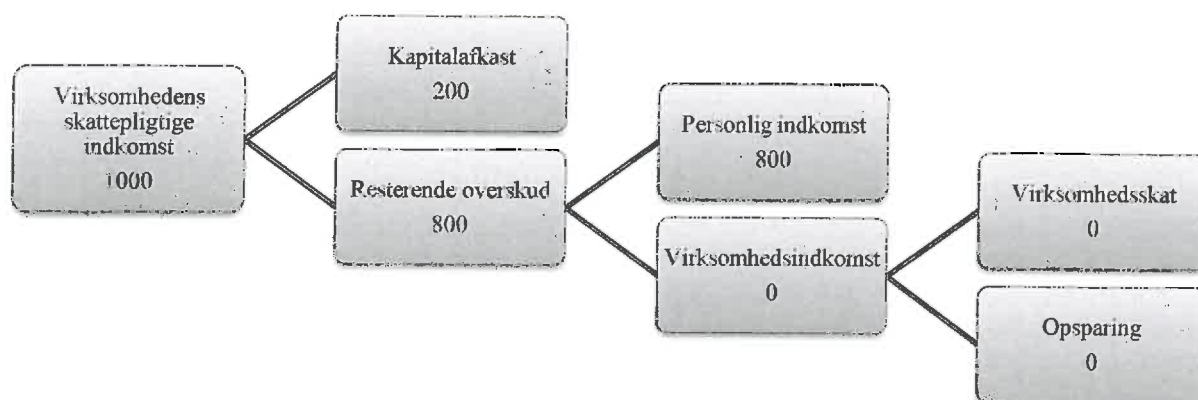
Beregning:

Virksomhedsindkomsten:

$$\frac{\text{Virksomhedens overskud} - \text{årets hævninger}}{1 - \text{selskabsskatteprocenten}} \Rightarrow \frac{1.000 - 2.000}{1 - 0,25} = \frac{-1000}{0,75} = -1.333$$

Da virksomhedsindkomsten ikke kan være negativ, fastsættes den til 0. Det betyder, at virksomhedsskatten og opsparet overskud ligeledes bliver 0.

Overskudsdisponeringen kommer til at se således ud:

Da årets hævning er 2.000, hæves der 500 på opsparet overskud og 500 på indskudskontoen. Afstemningen til den udvidede hæverækkefølge ser derefter således ud:

Den udvidede hæverækkefølge:		Faktiske hævninger:	
Virksomhedsskat	0	Årets hævning	2.000
Kapitalafkast	200		
Personlig indkomst	800		
Opsparet overskud	400		
Indskudskontoen	600		
I alt	2.000	I alt	2.000

Hævningen fra opsparet overskud vil udløse afregning af udskudt skat, mens hævningen fra indskudskontoen er skattefri.

4.9.3 Hævet for lidt

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende ikke har hævet, hvad der svarer til de tvungne hævninger i den udvidede hæverækkefølge, er der hævet for lidt. Det løses ved, at der hensættes til senere hævning - hvilket medfører, at årets samlede hævninger stiger og dermed stiger også indkomsten. Hensat til senere hævning bliver skattemæssigt behandlet som personlig indkomst. Hvis hensættelsen til senere hævning efter beskatning ikke hæves af den selvstændige erhvervsdrivende, så anses beløb for at være et indskud på indskudskontoen jfr. VSL § 3, stk. 6.

Til at illustrere, at årets hævninger er mindre end de tvungne hævninger, er følgende regneeksempel anvendt:

Forudsætninger:

Virksomhedens skattepligtige overskud er 1.000, årets hævninger er 200 og kapitalindkomsten er 200.

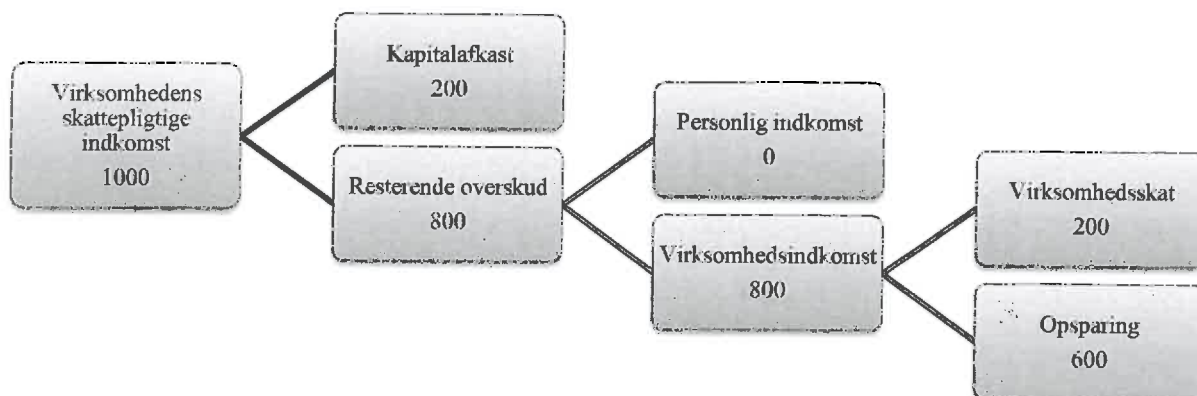
Beregning:

Virksomhedsindkomst:

$$\frac{\text{Virksomhedens overskud} - \text{årets hævninger}}{1 - \text{selskabsskatteprocenten}} \Rightarrow \frac{1.000 - 200}{1 - 0,25} = \frac{800}{0,75} = 1.067$$

Virksomhedsindkomsten kan maksimalt udgøre det resterende overskud og skal derfor sættes til 800, når beregningen oversiger det resterende overskud.

Hermed kommer overskudsdisponeringen til at se således ud:

Årets samlede overførelser fra virksomheden skal svare til summen i den udvidede hæverækkefølge. Dermed vil hensættelse til senere hævning fremkomme som differencen mellem den udvidede hæverækkefølge og de faktiske hævninger.

Afstemningen ser således ud:

Den udvidede hæverækkefølge:		Faktiske hævninger:	
Virksomhedsskat	200	Årets hævning	200
Kapitalafkast	200	Hensat til senere hævning	200
I alt	<u>400</u>	I alt	<u>400</u>

Da hævningerne i den udvidede hæverækkefølge udgør en samlet hævning på 400, og årets hævning kun er på 200, skal der hensættes 200 til senere hævning.

4.10 Underskud i virksomhedsordningen

Hvis virksomheden i et indkomstår får et underskud i den skattepligtige indkomst, skal underskuddet jfr. VSL § 13, behandles på følgende måde i nedenstående prioriteret rækkefølge:

1. Modregning i tidligere års opsparet overskud.

Her hæves underskuddet samt den tilhørende virksomhedsskat i det opsparede overskud og tillægges i virksomheden, så årets resultat bliver nul i stedet for negativt. Det medfører, at den selvstændige erhvervsdrivende bliver beskattet af hævningen i opsparet overskud som personlig indkomst med fradrag af den tidligere betalte virksomhedsskat.

Hermed vil underskud i virksomhedsordningen udløse personlig beskatning, hvis det modregnes i tidligere års opsparet overskud, selvom der ikke er foretaget nogen private hævnninger i løbet af indkomståret.

2. Modregning i positiv kapitalindkomst

Hvis der enten ikke er opsparet overskud i virksomhedsordningen, eller der ikke er opsparet tilstrækkeligt til at dække underskuddet, skal underskuddet fradrages i den selvstændige erhvervsdrivendes positive kapitalindkomst. I de tilfælde, hvor den selvstændige erhvervsdrivende er gift, kan ægtefællens positive kapitalindkomst også anvendes, hvis underskuddet ikke kan dækkes i den selvstændige erhvervsdrivendes positive kapitalindkomst.

3. Modregning i den selvstændige erhvervsdrivendes personlige indkomst.

Kan underskuddet ikke rummes ved modregning i opsparet overskud eller positiv kapitalindkomst, skal underskuddet, eller det resterende underskud, modregnes i den selvstændige erhvervsdrivendes personlige indkomst.

Underskud, der overføres til modregning i den positive kapitalindkomst og den personlige indkomst uden for virksomhedsordningen, skal også fradrages i den skattepligtige indkomst -uanset om det medfører, at den bliver negativ. Negativ skattepligtig indkomst kan fremføres til modregning i de efterfølgende indkomstår.

5. Kapitalafkastordningen

5.1 Indledning

Kapitalafkastordningen blev indført ved lov den 19. december 1992 med virkning fra indkomståret 1993. Formålet var at give de selvstændige erhvervsdrivende et mere forenklet alternativ til virksomhedsordningen, med de tilnærmelsesvis samme fordele, samt at begrænse behovet for anvendelsen af virksomhedsordningen.

Som beskrevet i kapitel 4, så er beskatning efter virksomhedsordningen relativt kompliceret, idet kriterierne for anvendelse af ordningen er forholdsvis strenge. Kapitalafkastordningen er et simpelt alternativ til virksomhedsordningen, hvor kriterierne for anvendelse er mere forenkledede. Der skal i kapitalafkastordningen ikke oprettes det samme antal konti, som i virksomhedsordningen, ligesom at kravet om klar adskillelse af privatøkonomien og virksomhedsøkonomien ikke er gældende.⁷⁹

Formålet med dette kapitel er at gennemgå reglerne for kapitalafkastordningen samt give et overblik over ordningens muligheder for selvstændige erhvervsdrivende - set i forhold til virksomhedsordningen.

5.2 Kriterier for anvendelse af kapitalafkastordningen

På samme måde som i virksomhedsordningen er der en række kriterier, som skal være opfyldt ved anvendelse af kapitalafkastordningen:

- Alle skattepligtige personer, som driver selvstændig erhvervsmæssig virksomhed, kan anvende ordningen. Selskaber, hobbyvirksomheder, lønmodtagere og dødsboer kan ikke anvende kapitalafkastordningen.⁸⁰
- Den selvstændige erhvervsdrivende skal hvert år, senest ved indberetningen af selvangivelsen, tilkendegive om kapitalafkastordningen skal benyttes. Efterfølgende er valget gældende for hele indkomståret. Fristen for omgørelse er senest den 30. juni i det efterfølgende indkomstår.⁸¹

⁷⁹ Ligningsvejledning afsnit E.G.1.2.3

⁸⁰ Ligningsvejledning afsnit E.G.3.1.1.

⁸¹ VSL § 22 a, stk. 1 og VSL § 2, stk.2

- Bogføringslovens krav til regnskabsførelsen er en betingelse for, at den selvstændige erhvervsdrivende kan bruge kapitalafkastordningen. Der skal blandet andet udarbejdes et selvstændigt regnskab for virksomheden, hvor posteringerne vedrørende konjunkturudligningskontoen klart fremgår.⁸²
- Hvis den selvstændige erhvervsdrivende driver flere virksomheder og ønsker at anvende kapitalafkastordningen, skal alle virksomhederne, på præcis samme måde som i virksomhedsordningen, indgå i kapitalafkastordningen.⁸³
- Hvis konjunkturudligningskontoen anvendes, skal det skattemæssige regnskab indeholde en specifikation af årets bevægelser på konjunkturudligningskontoen⁸⁴
- Kapitalafkastgrundlaget, samt beregningen og størrelsen af kapitalafkastet, skal specificeres jf. mindstekravsbekendtgørelsens § 27, stk. 1 og stk. 3. I kapitalafkastgrundlaget kan kun erhvervsmæssige aktiver indgå.⁸⁵

Kriterierne for anvendelsen af kapitalafkastordningen har, jfr. ovenstående, visse ligheder med virksomhedsordningen. Den primære årsag, til at kapitalafkastordningen er et forsimplet alternativ til virksomhedsordningen, er, at de regnskabsmæssige krav som udgangspunkt er de samme som ved anvendelse af personskattelovens regler.

En anden grund til at kapitalafkastordningen er nemmere at administrere er, at der ikke stilles krav om adskillelse af privatøkonomien og virksomhedsøkonomien. Eftersom den selvstændige erhvervsdrivende som udgangspunkt skal følge personskattelovens regler, skal over/underskud i virksomheden medregnes i den personlige indkomst, og hermed bliver de to økonomier alligevel blandet sammen.

⁸² VSL 22 b, stk. 11

⁸³ VSL § 2, stk. 3

⁸⁴ VSL § 22 b, stk. 11

⁸⁵ VSL § 22 a, stk. 5

5.3 Kapitalafkastgrundlaget

Kapitalafkastgrundlaget opgøres primo indkomståret - på grundlag af erhvervsmæssige aktiver i virksomheden. Til kapitalafkastgrundlaget skal følgende aktiver ikke medregnes:

- Kontante beholdninger.
- Fordringer som ikke er erhvervet fra salg af varer eller tjenesteydelser, altså varedebitorer.
- Finansielle aktiver (på nær andele i foreninger som skal medregnes).
- Aktiver fra, PSL § 4, stk. 1, nr. 10, 12 og 13 jfr., konkursskatteloven.

Årsagen til at varedebitorerne skal medregnes i opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget er, at sådanne fordringer medgår i opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget i virksomhedsordningen. En undladelse i kapitalafkastordningen kunne så medføre, at selvstændige erhvervsdrivende var nødsaget til at anvende virksomhedsordningen, for at få beregnet kapitalafkast af deres varedebitorer, selvom de ellers ikke havde behov for at benytte virksomhedsordningen.

Finansielle aktiver indgår som hovedregel ikke i kapitalafkastgrundlaget, da afkastet herfra oftest vil være kapitalindkomst. Idet gæld, som udgangspunkt, heller ikke indgår i kapitalafkastgrundlaget undgås en mulig oppustning af grundlaget.

I opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget medregnes følgende erhvervsmæssigt benyttede materielle og immaterielle aktiver:

- Materielle aktiver; herunder grunde, bygninger, tekniske anlæg, maskiner, inventar, varelagre, beholdninger, igangværende arbejde for fremmede regning mm.
- Immaterielle aktiver; herunder aktiverede forsknings- og udviklingsomkostninger, patenter, licenser, varemærker, goodwill mm.

Blandet benyttet ejendom og biler medregnes med den forholdsmæssige værdi, som svarer til den erhvervsmæssige anvendelse af aktiverne.

Igangværende arbejde for fremmed regning medregnes med nettoværdien. Det betyder, at gælden til det igangværende arbejde skal modregnes. Igangværende arbejde for fremmed regning, varelagre samt fordringer, som er erhvervet ved salg af varer eller tjenesteydelser, medtages kun i kapitalafkastgrundlaget i det omfang, at værdien er større end den tilsvarende gæld, som er opstået ved køb i

forbindelse hermed; altså varekreditorer. Denne regel er en værnsregel, som forhindrer, at kapitalafkastgrundlaget kunstigt bliver værdireguleret op ved f.eks. at forøge værdien på varelageret omkring udløbet af indkomståret - for så efterfølgende at returnere varerne.

Da varekreditorene skal indgå i opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget, er det muligt at forøge kapitalafkastgrundlaget ved at nedbringe varekreditorene. Det kan eksempelvis gøres ved at få en kassekredit, som benyttes til at nedbringe gælden til kreditorene. Det vil så betyde en større renteudgift, der ikke kan fradrages i den personlige indkomst, da det kun er det beregnede kapitalafkast, der kan fratrækkes. For at dette scenarium skal være fordelagtigt for den selvstændige erhvervsdrivende, skal lånerenten være lavere end kapitalafkastsatsen, hvilket den meget sjældent er i praksis. Her i finanskriseperioden, med de meget lave lånerenter, kan det dog ikke udelukkes, at det har været muligt for visse selvstændige erhvervsdrivende at lave en god forretning på ovenstående.

Værdiansættelsen af de erhvervsmæssige aktiver og passiver, som indgår i opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget i kapitalafkastordningen, følger værdiansættelsen i virksomhedsordningen. Eneste forskel er, at virksomhedens gæld som hovedregel ikke indgår i beregningsgrundlaget.

Opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget kan illustreres på følgende måde:

	Virksomhedens 100 % erhvervsmæssige aktiver
	Inkl. resultatet af:
+	Igangværende arbejde for fremmede regning
+	Varelagre - nedskrivning
+	Varedebitorer
-	Varekreditorer
=	Resultat (ej negativt)
+	Forholdsmæssig værdi af virksomhedens blandede benyttede aktiver
-	Aktiver jfr. PSL § 4, stk. 1, nr. 10,12 og 13
-	Kontante beholdninger
-	Fordringer (ej varedebitorer)
-	Finansielle aktiver (på nær andele i foreninger)
=	Kapitalafkastgrundlag primo

5.4 Kapitalafkastberegningen

Kapitalafkastet beregnes ved at multiplicere kapitalafkastgrundlaget med kapitalafkatsatsen, som i 2010 er på 4 %. Hvis den selvstændige erhvervsdrivende anvender kapitalafkastordningen i en periode, som er kortere eller længere end 12 måneder, skal der beregnes et forholdsmæssigt kapitalafkast svarende til det antal hele måneder, som perioden omfatter.⁸⁶

Størrelsen på kapitalafkastet er dog begrænset af maksimeringsreglen⁸⁷, som medfører, at kapitalafkastet ikke kan overstige den største talmæssige værdi af følgende:

1. Positiv personlig nettoindkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed, jfr. PSL § 3.

Den positive personlige nettoindkomst svarer til den skattepligtige indkomst, som ikke er kapitalindkomst. Hvis den selvstændige erhvervsdrivende har foretaget en henlæggelse til konjunkturudligningskontoen, kan denne fradrages i den skattepligtige indkomst.

2. Negativ kapitalindkomst før fradrag af kapitalafkast.

I opgørelsen af den negative kapitalindkomst skal kapitalafkastet i kapitalafkastordningen og den negative kapitalindkomst, jfr. bestemmelserne i PSL § 4, stk. 1, nr. 10, 12 og 13, ikke medregnes.

I de tilfælde, hvor den personlige nettoindkomst jfr. PSL § 3 er negativ og nettokapitalindkomst jfr. PSL § 4 er positiv, skal de ansættes til 0 ved beregningen af kapitalafkastet. Hvis den ene af de to faktorer er 0, afgøres størrelsen på kapitalafkastet af den anden faktor. Skulle begge faktorer være 0, kan der ikke beregnes noget kapitalafkast⁸⁸.

⁸⁶ VSL § 22 a, stk. 2, 2. pkt.

⁸⁷ Ligningsvejledning afsnit E.G. 3.1.5

⁸⁸ Ligningsvejledning afsnit E.G. 3.1.5

Maksimeringsreglen kan illustreres ved hjælp af følgende regneeksempel:

Tabel 5 – Maksimeringsreglen	1	2	3	4
Kapitalafkast	50.000	50.000	50.000	50.000
Nettokapitalindkomst	-70.000	70.000	-70.000	70.000
Årets overskud	300.000	-30.000	-30.000	30.000
Beregnet kapitalafkast	50.000	0	50.000	30.000
Kilde: Ligningsvejledningen afsnit E.G.3.1.5.1				

1. Kapitalafkastet er mindre end både nettokapitalindkomst og årets overskud.
2. Der beregnes ikke kapitalafkast da både nettokapitalindkomsten og årets overskud ansættes til 0.
3. Årets overskud ansættes til 0, mens kapitalafkastet er mindre end den negative nettokapitalindkomst.
4. Nettokapitalindkomsten ansættes til 0, men kapitalafkastet er højere end årets overskud.

Jfr. eksempel 3, så er det modsat virksomhedsordningen muligt at have et negativt resultat i virksomheden og alligevel beregne et kapitalafkast. Det beregnede kapitalafkast fragår på samme måde som i virksomhedsordningen i den personlige indkomst og tillægges som kapitalindkomst. Hermed opnår den selvstændige erhvervsdrivende på skematisk vis også fuldt fradrag for renteudgifterne i den personlige indkomst.⁸⁹

5.5 Konjunkturudligningsordningen

Ved anvendelse af kapitalafkastordningen har den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at foretage opsparing. Opsparingsmuligheden kaldes konjunkturudligningsordningen og kan kun benyttes i de indkomstår, hvor der ikke foretages hævninger fra konjunkturudligningskontoen.

Formålet med konjunkturudligningsordningen er at give den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at udjævne den skattemæssige påvirkning fra svingende indkomster. Det sker ved, at ind-

⁸⁹ Ligningsvejledningen afsnit E.G.1.2.3

skuddet på konjunkturudligningskontoen fradrages i den skattepligtige indkomst for virksomheden og dermed også i personlige indkomst for den selvstændige erhvervsdrivende.⁹⁰

Der er, i virksomhedsskattelovens afsnit II anført nogle betingelser og krav, som skal være opfyldt ved anvendelse af konjunkturudligningsordningen.

Der kan maksimalt henlægges 25 % af årets overskud med diverse tillæg i den erhvervsmæssige virksomhed, og der skal, som minimum henlæggelse 5.000 kr. Modsat virksomhedsordningen afhænger opsparingen i konjunkturudligningsordningen dermed ikke af den selvstændige erhvervsdrivendes hævninger fra virksomheden.

Ligesom i virksomhedsordningen skal der afregnes en acontoskat på 25 % af henlæggelsen - også kaldet konjunkturudligningsskat. Efter afregning af konjunkturudligningsskatten skal den resterende del af henlæggelsen indsættes på en bunden bankkonto.

Bankkontoen skal have betegnelsen konjunkturudligningskontoen og bære påtegningen af den selvstændige erhvervsdrivendes navn, adresse, personnummer samt virksomhedens regnskabsår og henlæggelsesår. Kontoen må ikke være en gevinstopsparingskonto men skal være en kontantforrentet indlånskonto⁹¹. Den selvstændige erhvervsdrivende kan ikke overdrage, pantsætte eller på anden vis råde over indskuddene på kontoen. Yderligere kan indskuddene ikke gøres til genstand for retsforfølgning.⁹²

Dog kan konjunkturudligningskontoen godt overdrages i forbindelse med en overdragelse af selve virksomheden til nærmeste familie. Overdragelsen skal dog finde sted dagen efter indkomstårets udløb.⁹³

En henlæggelse, som bliver hævet fra konjunkturudligningskontoen, skal medregnes til den selvstændige erhvervsdrivendes personlige indkomst for det indkomstår, hvor hævningen finder sted.⁹⁴ Den betalte konjunkturudligningsskat skal i den forbindelse fratrækkes i opgørelsen af den personlige indkomst og udbetales kontant, hvis den ikke kan rummes i sluskskatten.

Et indskud på konjunkturudligningskontoen skal være hævet efter udløb af det 10 indkomstår efter henlæggelsesåret. Såfremt indskuddet ikke er hævet inden da, vil det blive medregnet til den per-

⁹⁰ VSL § 22 b, stk. 1

⁹¹ VSL § 22 b, stk. 3

⁹² VSL § 22, b, stk. 9

⁹³ KSL § 33 c, stk. 6

⁹⁴ En hævning kan medregnes til indkomståret, hvis den er hævet inden fristen for selvangivelsen.

sonlige indkomst hos den selvstændige erhvervsdrivende. Indskuddene på konjunkturudligningskontoen hæves efter FIFO princippet, hvilket betyder, at den første henlæggelse også er den første, som skal hæves.⁹⁵

Indskud på konjunkturudligningskontoen skal ligeledes hæves, hvis den selvstændige erhvervsdrivende stopper med at drive virksomhed i kapitalafkastordningen, ellers hvis beskatningsretten til Danmark for den selvstændige erhvervsdrivende og hans virksomhed ophører.

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende overgår til virksomhedsordningen, kan indskuddene på konjunkturudligningskontoen overføres til kontoen for opsparet overskud. Hermed kan man som selvstændige erhvervsdrivende godt overgå fra kapitalafkastordningen til virksomhedsordningen uden, at det medføre beskatning af opsparing. I den omvendte situation vil kontoen for opsparet overskud blive beskattet som personlig indkomst ved overgangen fra virksomhedsordningen til kapitalafkastordningen.

5.6 Underskud i kapitalafkastordningen

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende i et indkomstår har negativ personlig indkomst, skal der hæves et beløb fra konjunkturudligningskontoen, som svarer til underskuddet i den erhvervsmæssige virksomhed.⁹⁶ I tilfælde af at der ikke er foretaget nogle indskud på konjunkturudligningskontoen, eller der ikke er henlagt tilstrækkeligt til at modregne den negative personlige indkomst, så skal underskuddet behandles efter de almindelige regler i personskatteloven.⁹⁷

⁹⁵ VSL § 22 b, stk. 4 og Ligningsvejledningen afsnit E.G.3.2.6.1

⁹⁶ VSL § 22 b, stk. 7

⁹⁷ Underskuddet skal behandles efter PSL § 13.

6. Sammenligning af de tre beskatningsformer PSL, VSO og KAP

6.1 Indledning

I dette kapitel vil der blive foretaget en sammenligning af de tre gennemgåede beskatningsformer, som både har deres sammenfald og forskelle. Hovedfokus i dette kapitel vil være forskellene, eftersom de typisk har størst betydning for den selvstændige erhvervsdrivende, i valget af beskatningsform. I gennemgangen vil der blive lavet en analyse af ulemperne samt fordelene for hver af de tre beskatningsformer. Herunder blandt andet: regnskabskravene, renter, opsparing i virksomheden og underskud i virksomheden.

Formålet med kapitlet er at give den selvstændige erhvervsdrivende et bedre overblik over beskatningsmulighederne af selvstændige erhvervsvirksomheder – samt belyse hvilke fordele og ulemper, der knytter sig til hver enkelt.

6.2 Regnskabskrav

Den selvstændige erhvervsdrivende skal, jfr. nedenstående, uanset hvilken beskatningsform som anvendes, følge bogføringsloven og mindstekravsbekendtgørelsen. Dermed skal der udarbejdes en bogføring, der opfylder lovens bestemmelser hertil i alle tre beskatningsformer.

	Personskatteloven	Virksomhedsordningen	Kapitalafkastordningen
Regnskabskrav	Bogføringsloven Mindstekravsbekendtgørelsen	Bogføringsloven Mindstekravsbekendtgørelsen Yderligere specifikationskrav fra virksomhedsskatteloven og mindstekravsbekendtgørelsen	Bogføringsloven Mindstekravsbekendtgørelsen Yderligere specifikationskrav fra virksomhedsskatteloven og mindstekravsbekendtgørelsen

Regnskabskravene vil i de næste afsnit blive gennemgået for hver beskatningsform.

6.2.1 Regnskabskrav - personskatteloven

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende anvender personskatteloven skal bogføringsloven og mindstekravsbekendtgørelsen følges. I forhold til de to andre beskatningsformer er der i personskatteloven ikke andre særlige specifikationskrav, som skal overholdes.

6.2.2 Regnskabskrav - virksomhedsordningen

Ved anvendelse af virksomhedsordningen skal den selvstændige erhvervsdrivende følge en række yderligere specifikationskrav i forbindelse med udarbejdelsen af regnskabet.⁹⁸ Først og fremmest skal bogføringsloven og mindstekravsbekendtgørelsen følges, på samme måde som ved brug af personskatteloven. De yderligere krav indbefatter blandt andet: adskillelse af virksomhedens økonomi og den selvstændige erhvervsdrivendes private økonomi, opgørelse af indskudskonto, opgørelse af konto for opsparet overskud, opgørelse af kapitalafkastgrundlag og beregning af kapitalafkast mm.

Grundet disse noget strengere specifikationskrav er virksomhedsordningen også mere kompliceret at anvende i forhold til personskatteloven og kapitalafkastordningen. Desuden stiller dette flere krav til virksomhedens samlede bogføring. Typisk vil den selvstændige erhvervsdrivende have behov for at få assistance fra en revisor i forbindelse med udarbejdelsen af virksomhedsregnskabet og skatteregnskabet.

6.2.3 Regnskabskrav - kapitalafkastordningen

Ligesom i virksomhedsordningen er der også i kapitalafkastordningen yderligere specifikationskrav, som den selvstændige erhvervsdrivende skal følge.⁹⁹ Disse krav er ikke lige så komplicerede som kravene i virksomhedsordningen men dog en smule mere komplicerede sammenlignet med personskatteloven. Eksempelvis kan det nævnes, at kapitalafkastgrundlaget skal oplyses særskilt, at størrelsen af kapitalafkastet skal oplyses særskilt og at henlæggelser på konjunkturudligningskontoen skal specificeres etc.

6.2.4 Regnskabskrav – sammenfatning

Med udgangspunkt i ovenstående gennemgang, kan det konkluderes, at personskatteloven administrativt set er mindst kompliceret. Der stilles, til både virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen, en række yderligere specifikationskrav, hvoraf de som knytter sig til virksomhedsordningen er de mest avancerede.

⁹⁸ Mindstekravsbekendtgørelsen kapitel 5 og virksomhedsskatteloven kapitel I og III

⁹⁹ Mindstekravsbekendtgørelsen kapitel 6 og virksomhedsskatteloven kapitel II

6.3 Renter

Renteomkostninger bliver behandlet forskelligt i alle tre beskatningsformer, hvilket betyder, at fradragsværdien varierer alt afhængigt af hvilken beskatningsform, der anvendes.

	Personskatteloven	Virksomhedsordningen	Kapitalafkastordningen
Renter	Beskattes som kapitalindkomst. Ej periodisering	Beskattes som personlig indkomst. Periodisering	Beskattes som kapitalindkomst. Ej periodisering

Renteomkostningerne vil i de næste afsnit blive gennemgået for hver beskatningsform.

6.3.1 Renter – personskatteloven

Efter personskatteloven beskattes renter som kapitalindkomst. Der sondres dermed ikke imellem erhvervsmæssige og private renteomkostninger. Renterne kan medregnes ved forfald, og der skal således ikke foretages periodisering af renteomkostningerne i de tilfælde, hvor de ikke følger indkomståret.

Fradragsværdien for renteomkostningerne er afhængig af, om den selvstændige erhvervsdrivende har positiv kapitalindkomst. Det skyldes, at positiv kapitalindkomst beskattes på samme måde som personlig indkomst, hvilket giver en fradragsværdi på marginalsatten på 56 %, mens negativ kapitalindkomst kun giver en fradragsværdi på 33 %. Negativ kapitalindkomst indgår nemlig kun i skatteberegningen for kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidrag. Fra 2012-2019 vil fradragsværdien nedsættes med 1 procentpoint pr. år og dermed ende på 25 %.¹⁰⁰

6.3.2 Renter – virksomhedsordningen

I virksomhedsordningen indgår virksomhedens resultat efter renter i den personlige indkomst, hvorved den selvstændige erhvervsdrivende opnår maksimalt fradrag for de erhvervsmæssige renteomkostninger. Hermed har de erhvervsmæssige renteomkostninger i virksomhedsordningen en fradragsværdi på 56 % i tilfælde af topskat-beskatning.

¹⁰⁰<http://www.bechbruun.com/da/Publikationer/Nyhedsbreve/Skat/Skattereformen+2009/Personbeskatning/Nedsttelse+af+skatten+p+arbejde+og+forringelse+af+fradragsvrdien.htm>

Det er kun i virksomhedsordningen, at der opnås fuld fradragsret for de erhvervsmæssige renteomkostninger. For den selvstændige erhvervsdrivende, med høje renteomkostninger i virksomheden, er dette en velvalgt beskatningsform.

Private renteomkostningerne beskattes efter reglerne i personskatteloven. Dog kan den selvstændige erhvervsdrivende godt medtage private renteomkostninger i virksomhedsordningen og opnå fuld fradragsret for disse. Det vil blot medføre en af de to gennemgåede rentekorrektioner, som regulerer fradragsværdien til normalt niveau igen – som beskrevet i afsnit 4.4.

Renterne i virksomhedsordningen skal, modsat renterne i personskatteloven, periodiseres og dermed følge indkomståret.

6.3.3 Renter – Kapitalafkastordningen

Renterne i kapitalafkastordningen beskattes efter reglerne i personskatteloven og dermed som kapitalindkomst, og de skal heller ikke periodiseres.

Det er derfor ikke fordelagtigt at anvende kapitalafkastordningen, når der er høje renteomkostninger i virksomheden. Hvis den selvstændige erhvervsdrivende derimod ejer en ejendom, hvortil der ikke er noget tilhørende gæld, er kapitalafkastordningen at foretrække. Hermed får den selvstændige erhvervsdrivende et højere kapitalafkast, som fragår i den personlige indkomst og tillægges som kapitalindkomst. Som beskrevet i afsnit 5.4 er størrelsen på kapitalafkastet dog betinget af maksimeringsreglen. Den manglende fradragsværdi af renteomkostningerne bliver således udbedret af den mere lempelige kapitalindkomst-beskatning.

6.3.4 Renter – sammenfatning

Det kan altså konkluderes, at virksomhedsordningen, som beskatningsform, er mest fordelagtig, når der er mange renteomkostninger i virksomheden. Kapitalafkastordningen bør derimod anvendes, hvis der i virksomheden er mange aktiver uden tilhørende gæld.

6.4 Opsparing i virksomheden

Den selvstændige erhvervsdrivende har kun mulighed for at foretage opsparing i virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen.

	Personskatteloven	Virksomhedsordningen	Kapitalafkastordningen
Opsparing i virksomheden	Ej muligt	Muligt – konto for opsparet overskud.	Muligt – konjunkturudligningskonto

6.4.1 Opsparing i virksomheden - personskatteloven

Ved anvendelse af personskatteloven er det ikke muligt at opspare virksomhedens overskud. Hele overskuddet for det pågældende indkomstår skal medregnes i den personlige indkomst og betyder, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke har mulighed for at udjævne skatten i tilfælde af svingende indkomster.

6.4.2 Opsparing i virksomheden - virksomhedsordningen

Ved anvendelse af virksomhedsordningen er det muligt at opspare virksomhedens overskud, såfremt at hævningerne i løbet af året ikke overstiger overskuddet.¹⁰¹ I indkomstår, hvor der opspares overskud, skal der betales en virksomhedsskat på 25 %, hvilket bevirker, at den selvstændige erhvervsdrivende ved svingende indkomster kan udjævne skatten og opnå en midlertidig skattebesparelse.

Den selvstændige erhvervsdrivende opnår desuden også et "rentefrit lån" på skattebesparelsen, som betegnes: den udskudte skat. Den udskudte skat skal nemlig først indløses, når der bliver hævet af kontoen for opsparet overskud. Ønsker den selvstændige erhvervsdrivende at foretage nye investeringer i virksomheden, kan den frie kapital på den udskudte skat anvendes hertil frem for at skulle lånefinansiere investeringerne.

Ulempen ved at opspare i virksomhedsordningen er, at hævninger fra kontoen for opsparet overskud skal medregnes til den personlige indkomst. Det kan f.eks. ske ved modregning af underskud i virksomheden, eller hvis den selvstændige erhvervsdrivendes hævninger overstiger virksomhedens

¹⁰¹ Formlen for beregning af virksomhedsindkomsten er vist i afsnit 4.9

overskud i et indkomstår. Disse ekstra hævninger kan medføre et pres på likviditeten i virksomheden, hvis tidligere års skattebesparelser er brugt til nye investeringer.

Ophører virksomheden eller sælges den, skal hele kontoen for opsparet overskud hæves og beskattes som personlig indkomst. En stor konto med opsparet overskud kan således medføre en høj restskat. Det er derfor meget vigtigt, at den selvstændige erhvervsdrivende har fokus på den udskudte skat i forhold til likviditeten i virksomheden - idet uventede hævninger kan sætte denne under pres.

6.4.3 Opsparing i virksomheden - kapitalafkastordningen

Ved anvendelse af kapitalafkastordningen er det også muligt at opspare virksomhedens overskud. I modsætning til virksomhedsordningen er opsparingsmuligheden kun betinget af, at virksomheden har generet et overskud.

Som beskrevet i afsnit 5.5 kan der maksimalt opspares 25 % af virksomhedens overskud, hvoraf der skal betales en konjunkturudligningsskat på 25 %. Overskuddet efter betalt skat skal indsættes på en bunden bankkonto, som kaldes konjunkturudligningskontoen. På den ene side betyder det så, at der altid vil være likviditet til at betale den udskudte skat, mens det på den anden side medfører, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke kan anvende den udskudte skat som finansiering til nye investeringer.

Hævningerne vil ligesom i virksomhedsordningen blive medregnet i den personlige indkomst.

6.4.4 Opsparing i virksomheden – sammenfatning

Det kan konkluderes, at der kun kan foretages opsparing ved anvendelse af virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen. Der er fordele og ulemper ved begge ordninger og valg af ordning afhænger af virksomhedens art, den selvstændige erhvervsdrivendes risikovillighed samt andre individuelle faktorer - herunder blandt andet hvilke visioner, der forefinder for kommende investeringer. Med virksomhedsordningen er der nemlig mulighed for at anvende skattebesparelsen til nye investeringer, hvilket ikke er muligt med kapitalafkastordningen.

6.5 Underskud i virksomheden

Skattemæssigt underskud i virksomheden, og mulighederne for modregning, bliver i alle tre beskattelsesformer behandlet forskelligt.

	Personskatteloven	Virksomhedsordningen	Kapitalafkastordningen
Behandling af skattemæssigt underskud i virksomheden	Modregning i beregnede skatter (underskud i skattepligtig indkomst) Modregning i positiv kapitalindkomst. Fremførelse til senere år.	Modregning i opsparet overskud. Modregning i positiv kapitalindkomst. Modregning i personlig indkomst. Fremførelse til senere år.	Modregning i indskyd på konjunkturudligningskontoen. Modregning efter PSL 13.

6.5.1 Underskud i virksomheden - personskatteloven

Anvendes personskatteloven skal det først afgøres, om underskud i virksomheden fremkommer i den skattepligtige indkomst eller i den personlige indkomst.

Som beskrevet i afsnit 3.6.1 skal skatteværdien af underskud i den skattepligtige indkomst modregnes i de beregnede skatter. Såfremt underskuddet ikke kan rummes i bund- og topskatten eller i aktieindkomstsskatten, er det tilladt at underskuddet bliver fremført til modregning i et senere indkomstår.

Fremkommer underskuddet i den personlige indkomst, skal det modregnes i positiv kapitalindkomst. Hvis underskuddet ikke kan rummes i kapitalindkomsten, fremføres det til modregning i personlig indkomst i de efterfølgende indkomstår.

6.5.2 Underskud i virksomheden – virksomhedsordningen

Ved anvendelse af virksomhedsordningen skal et underskud først modregnes i kontoen for opsparet overskud, såfremt der er opsparet i tidligere indkomstår. Hvis underskuddet ikke kan indeholdes i det opsparede overskud, skal der ske modregning i positiv kapitalindkomst, og derefter modregnes der i personlig indkomst efter personskattelovens almindelige regler.

6.5.3 Underskud i virksomheden – kapitalafkastordningen

Når det kommer til kapitalafkastordningen, skal et underskud først modregnes i tidligere års henlæggelser på konjunkturudligningskontoen. Hvis der ikke er henlagt til konjunkturudligningskontoen, eller hvis underskuddet ikke kan rummes i tidligere års henlæggelser, skal der ske modregning efter de almindelige regler i personskatteloven.

6.5.4 Underskud i virksomheden – sammenfatning

Underskud i virksomheden behandles forskelligt i alle tre beskatningsformer. Anvendes personskatteloven, skal det først afklares, om underskuddet fremkommer i den skattepligtige indkomst eller i den personlige indkomst - hvorefter der sker modregning som beskrevet i afsnit 6.5.1.

I virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen skal det ikke afklares, om underskuddet fremkommer i den skattepligtige indkomst eller i den personlige indkomst. Underskuddet i virksomheden skal først modregnes i tidligere års opsparet overskud. For begge ordninger gælder det, at hvis der ikke er opsparet, eller hvis underskuddet ikke rummes i det opsparede overskud, så skal det modregnes i kapitalindkomst for virksomhedsordningen – og efter de almindelige regler i personskatteloven, når det gælder kapitalafkastordningen. Dog er det sådan, at kan man i virksomhedsordningen ikke modregne i kapitalindkomsten, så skal det til sidst modregnes efter reglerne i personskatteloven. På den vis, er de to ordninger forholdsvis ens.

Det, der trods alt differentierer virksomhedsordningen fra kapitalafkastordningen ved modregning i opsparet overskud, er, at tidligere års skattebesparelser i kapitalafkastordningen står på en bunden bankkonto. Den ekstra beskatning, som den selvstændige erhvervsdrivende får ved at hæve underskuddet på konjunkturudligningskontoen, medfører dermed ikke uforudsete likviditetsproblemer. Det sammen kan ikke siges om virksomhedsordningen, hvor det kan risikeres, at den selvstændige har brugt skattebesparelsen – eksempelvis til investeringer i virksomheden. Således kan det være langt mere risikofuldt, at få underskud i virksomhedsordningen i forhold til kapitalafkastordningen. Det er dermed vigtigt, at den selvstændige erhvervsdrivende hele tiden har fokus på mulige dårlige tider i sin virksomhed - set i forhold til afregning af udskudt skat, når virksomhedsordningen anvendes.

7. Skatteberegning og sammenligningsanalyse med udgangspunkt i fiktiv en case-virksomhed.

7.1 Indledning

I dette kapitel vil der blive foretaget skatteberegninger, med udgangspunkt i en fiktiv case-virksomhed, for alle tre gennemgåede beskatningsformer. Herunder indgår en analyse, der sammenstiller beskatningsformerne, med henblik på at lokalisere den bedst mulige løsningsmodel for case-virksomheden.

Skatteberegningerne og sammenligningsanalysen bygger på bestemmelserne, nævnt og beskrevet i kapitel 3-5, samt de regnskabsmæssige tal for case-virksomheden, som fremgår af afsnit 7.2. Yderligere anvendes de gældende skattesatser for indkomståret 2010.

7.2 Beskrivelse af fiktiv case-virksomhed

Den fiktive case-virksomhed er et velfungerende VVS-firma, som ejes 100 % af den selvstændige erhvervsdrivende. Virksomheden drives fra lejede lokaler; bestående af kontor samt et arbejdslokale. Virksomheden har eksisteret siden 2007 og har på nuværende tidspunkt fem ansatte, hvoraf fire er beskæftiget med den primære drift - og den resterende ene medarbejder har fokus på administration. Den selvstændige erhvervsdrivende udgør selv en bærende del af arbejdsstyrken, men modtager ikke løn fra virksomheden. Derimod betragtes virksomhedens overskud som dennes løn, og vedkommende bliver beskattet heraf. Siden virksomhedens etablering har den selvstændige benyttet sig af reglerne i personskatteloven, og der er derfor ikke noget opsparet overskud i virksomheden.

For virksomheden er der udarbejdet et budget for indkomståret 2010, hvilket er vist i afsnit 7.3, og det forudsættes, at dette budget også fungere som værdigrundlag. Herpå hviler analysen. Desuden forudsættes det, at den selvstændige er bosiddende på Frederiksberg, og denne beskattes derfor efter satserne i Frederiksberg Kommune.

7.3 Budget 2010

Case-virksomheden har for indkomståret 2010 udarbejdet et virksomhedsregnskab. Nedenfor er resultatopgørelsen og balancen. I skatteberegningerne forudsættes det, at det skattemæssige resultat er enslydende med det regnskabsmæssige resultat.

Resultatopgørelsen	
Omsætning	4.876.500
Produktionsomkostninger	(1.475.513)
Bruttoresultat	3.400.987
Andre eksterne omkostninger	(898.100)
Personaleomkostninger	(1.684.887)
Af og nedskrivninger	(150.000)
Driftsresultat	668.000
Finansielle indtægter	1.492
Finansielle omkostninger	(55.492)
Resultat før skat	614.000
Årets resultat	614.000

Balancen			
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	450.000	Kapitalindstående	310.000
Anlægsaktiver	450.000	Bankgæld	693.650
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	470.000	Langfristede gældsforpligtelser	693.650
Igangværende arbejde for fremmed regning	100.000	Leverandørgæld	50.000
Andre tilgodehavender	50.000	Anden gæld	21.350
Tilgodehavender	620.000	Igangværende arbejder	25.000
Likvide beholdninger	30.000	Kortfristede gældsforpligtelser	96.350
Omsætningsaktiver	650.000		
Aktiver	1.100.000	Passiver	1.100.000

7.4 Skatteberegning efter personskatteloven

Personskatteloven opererer, som beskrevet i afsnit 3.3 ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, med indkomstbegreberne: personlig indkomst, kapitalindkomst og aktieindkomst.

Klassifikationen af den skattepligtige indkomst illustreres nedenfor - med udgangspunkt i resultat-opgørelsen:

Personlig indkomst	
Resultat før renter	668.000
AM-bidrag	(53.440)
	614.560
Kapitalindkomst	
Finansielle indtægter	1.492
Finansielle udgifter	(55.492)
	(54.000)
Ligningsmæssigt fradrag	
Maksimalt beskæftigelsesfradrag LL § 9 J og 8 M, stk. 2	(13.600)
	(13.600)
Skattepligtig indkomst	546.960

Herefter kan skatteberegningsgrundlagene opgøres, og den respektive skat beregnes.

Beregningsgrundlag for Kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat jfr. afsnit 3.4.1	
Skattepligtig indkomst	546.960
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	504.060
31,6 % heraf	159.283

Beregningsgrundlag for bundskatten jfr. afsnit 3.4.2	
Personlig indkomst	614.560
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	571.660
3,67 % heraf	20.980

Beregningsgrundlag for topskatten jfr. afsnit 3.4.3	
Personlig indkomst	614.560
Bundgrænsen	(389.900)
Beregningsgrundlag	224.660
15 % heraf	33.699

Kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat	159.283
Bundskat	20.980
Topskat	33.699
AM-bidrag	53.440
Indkomstskat i alt	267.402

7.5 Skatteberegning efter virksomhedsordningen

Ved anvendelse af virksomhedsordningen skal der, primo for indkomståret for indtrædelsen i ordningen, opgøres en indskudskonto og et kapitalafkastgrundlag. Nedenfor ses balancen for 2009.

Balancen			
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	600.000	Kapitalindstående	400.000
Anlægsaktiver	600.000	Bankgæld	693.650
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	400.000	Langfristede gældsforpligtelser	693.650
Igangværende arbejde for fremmed regning	75.000	Leverandørgæld	50.000
Andre tilgodehavender	100.000	Anden gæld	31.350
Tilgodehavender	575.000	Igangværende arbejder	50.000
Likvide beholdninger	50.000	Kortfristede gældsforpligtelser	131.350
Omsætningsaktiver	625.000		
Aktiver	1.225.000	Passiver	1.225.000

Indskudskontoen og kapitalafkastgrundlaget opgjort med udgangspunkt i balancen for 2009.

	Indskudskontoen	Kapitalafkastgrundlaget
Aktiver		
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	600.000	600.000
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	400.000	400.000
Igangværende arbejde for fremmed regning	75.000	75.000
Andre tilgodehavender	100.000	100.000
Likvid beholdning	50.000	50.000
	1.225.000	1.225.000
Passiver		
Bankgæld	693.650	693.650
Leverandørgæld	50.000	50.000
Anden gæld	31.350	31.350
Igangværende arbejder	50.000	50.000
	825.000	825.000
I alt	400.000	400.000

Indskudskontoen i case-virksomheden er positiv, hvorfor der ikke skal beregnes nogen rentekorrektion, som omtalt i afsnit 4.4. Hvis indskudskontoen ved indtræden i virksomhedsordningen derimod

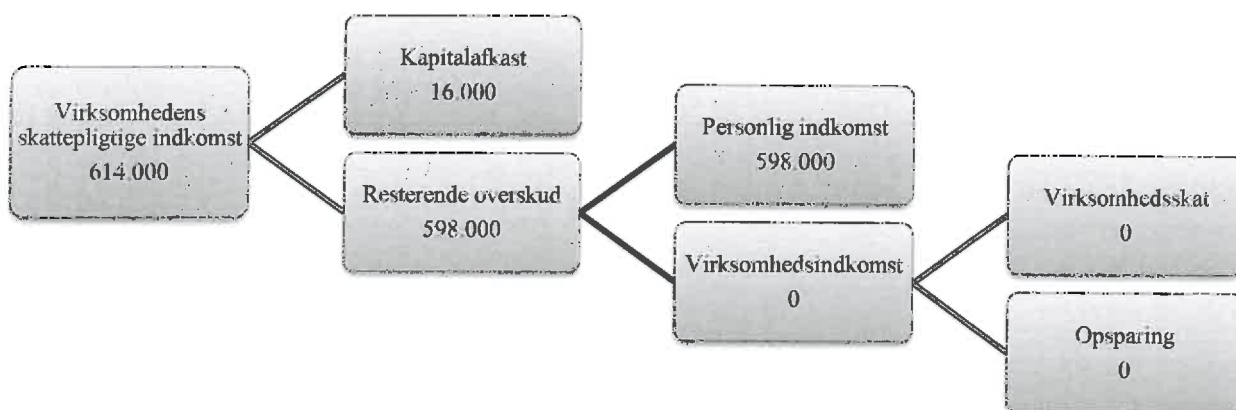
havde været negativ, skulle der beregnes en rentekorrektion – såfremt der var medtaget gæld af privat karakter.

Kapitalafkastet opgøres ved at multiplicere kapitalafkastgrundlaget med kapitalafkastsatsen på 4 % og bliver dermed 16.000 kr.

7.5.1 Skatteberegning uden opsparing

Her forudsættes det, at den selvstændige erhvervsdrivende hæver hele overskuddet på 614.000 kr. i virksomheden og dermed ikke spekulerer i at undgå topskat.

Overskudsdisponeringen kan illustreres således:

Da den selvstændige erhvervsdrivende hæver hele overskuddet i virksomheden, bliver der ingen virksomhedsindkomst og dermed ingen opsparing. Årets hævning kan afstemmes til den udvidede rækkefølge - som vist nedenfor:

Den udvidede hæverækkefølge:		Faktiske hævninger:	
Kapitalafkast	16.000	Årets hævning	614.000
Personlig indkomst	598.000		
	<u>614.000</u>		<u>614.000</u>

Med udgangspunkt i overskudsdisponeringen kan den skattepligtige indkomst opgøres.

Personlig indkomst	
Personlig indkomst jfr. overskuddisponeringen	598.000
AM-bidrag	(47.840)
	550.160
Kapitalindkomst	
Kapitalafkast	16.000
	16.000
Ligningsmæssigt fradrag	
Maksimalt beskæftigelsesfradrag LL § 9 J og 8 M, stk. 2	(13.600)
	(13.600)
Skattepligtig indkomst	
	552.560

Herefter opgøres beregningsgrundlagene, og ud fra disse beregnes skatten.

Beregningsgrundlag for kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat jfr. afsnit 3.4.1	
Skattepligtig indkomst	552.560
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	509.660
31,6 % heraf	161.053

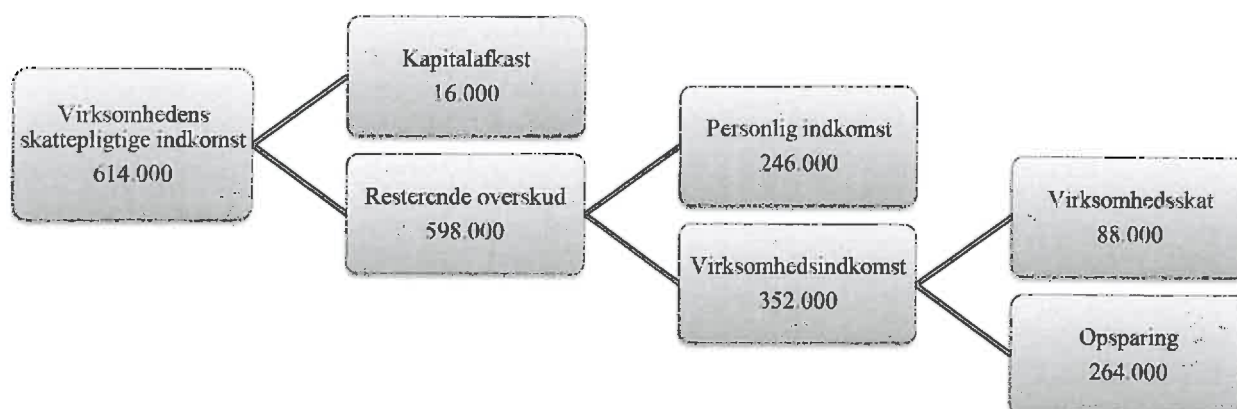
Beregningsgrundlag for bundskatten jfr. afsnit 3.4.2	
Personlig indkomst	550.160
Positiv nettokapitalindkomst	16.000
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	523.260
3,67 % heraf	19.204

Beregningsgrundlag for topskatten jfr. afsnit 3.4.3	
Personlig indkomst	550.160
Bundgrænsen	389.900
Beregningsgrundlag	160.260
15 % heraf	24.039

Kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat	161.053
Bundskat	19.204
Topskat	24.039
AM-bidrag	47.840
Indkomstskat i alt	252.135

7.5.2 Skatteberegning uden optimering

Ved skatteberegning uden optimering forudsættes det, at den selvstændige erhvervsdrivende hæver 350.000 kr.

Den personlige indkomst bliver i ovenstående resultatdisponering på 246.000 kr., og den selvstændige erhvervsdrivende udnytter dermed ikke bundgrænsen på 423.804 kr. før AM-bidrag.

Årets hævning kan afstemmes til den udvidede hæverækkefølge:

Den udvidede hæverækkefølge:		Faktiske hævninger:	
Virksomhedsskat	88.000	Årets hævning	350.000
Kapitalafkast	16.000		
Personlig indkomst	246.000		
	<u>350.000</u>		<u>350.000</u>

Med udgangspunkt i overskuddsdisponeringen opgøres den skattepligtige indkomst:

Personlig indkomst	
Personlig indkomst jfr. overskuddsdisponeringen	246.000
AM-bidrag	(19.680)
	<u>226.320</u>
Kapitalindkomst	
Kapitalafkast	16.000
	<u>16.000</u>
Ligningsmæssigt fradrag	
Maksimalt beskæftigelsesfradrag LL § 9 J og 8 M, stk. 2	(10.455)
	<u>(10.455)</u>
Skattepligtig indkomst	<u><u>231.865</u></u>

Herefter kan beregningsgrundlagene og indkomstskatten opgøres.

Beregningsgrundlag for kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat jfr. afsnit 3.4.1	
Skattepligtig indkomst	231.865
Personfradrag	42.900
Beregningsgrundlag	<u>188.965</u>
31,6 % heraf	<u><u>59.713</u></u>

Beregningsgrundlag for bundskatten jfr. afsnit 3.4.2	
Personlig indkomst	226.320
Positiv nettokapitalindkomst	16.000
Personfradrag	42.900
Beregningsgrundlag	199.420
3,67 % heraf	7.319

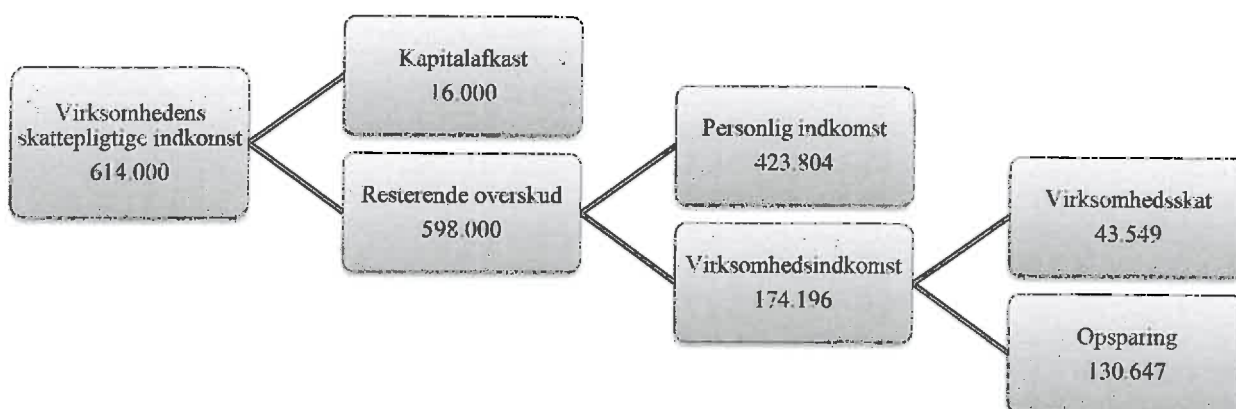
Kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat	59.713
Bundskat	7.319
Topskat	0
AM-bidrag	19.680
Virksomhedsskat	88.000
Indkomstskat i alt til betaling	174.712

Udskudt skat af virksomhedsindkomsten	
AM-bidrag	28.160
Indkomstskat $(352.000 - 28.160) * 0,5027$	162.794
Virksomhedsskat	88.000
Udskudt skat	102.954

Samlet indkomstskat til betaling	174.712
Udskudt skat	102.954
Indkomstskat i alt	277.666

7.5.3 Skatteberegning med optimering

Her forudsættes det, at den selvstændige erhvervsdrivende kun hæver 483.353 kr. og dermed undgår at betale topskat.

Som det ses af ovenstående, bliver den personlige indkomst 423.804 kr. Det betyder, at den personlige indkomst, efter afregning af AM-bidrag, bliver 389.900 kr. og er dermed lig med bundgrænsen for topskat.

Årets hævnning på 483.353 kr. kan afstemmes til den udvidede hæverækkefølge:

Den udvidede hæverækkefølge:		Faktiske hævnninger:	
Virksomhedsskat	43.549	Årets hævnning	483.353
Kapitalafkast	16.000		
Personlig indkomst	423.804		
	<u>483.353</u>		<u>483.353</u>

Med udgangspunkt i overskudsdisponeringen opgøres den skattepligtige indkomst.

Personlig indkomst	
Personlig indkomst jfr. overskuddisponeringen	423.804
AM-bidrag	33.904
	389.900
Kapitalindkomst	
Kapitalafkast	16.000
	16.000
Ligningsmæssigt fradrag	
Maksimalt beskæftigelsesfradrag LL § 9 J og 8 M, stk. 2	(13.600)
	(13.600)
Skattepligtig indkomst	392.300

Indkomstskatten med opsparing og optimering bliver:

Beregningsgrundlag for kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat jfr. afsnit 3.4.1	
Skattepligtig indkomst	392.300
Personfradrag	42.900
Beregningsgrundlag	349.400
31,6 % heraf	110.410

Beregningsgrundlag for bundskatten jfr. afsnit 3.4.2	
Personlig indkomst	389.900
Positiv nettokapitalindkomst	16.000
Personfradrag	42.900
Beregningsgrundlag	363.000
3,67 % heraf	13.322

Beregningsgrundlag for topskatten jfr. afsnit 3.4.3	
Personlig indkomst	389.900
Bundgrænsen	(389.900)
Beregningsgrundlag	0

Kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat	110.410
Bundskat	13.322
Topskat	0
AM-bidrag	33.904
Virksomhedsskat	43.549
Samlet indkomstskat til betaling	201.186

Udskudt skat af virksomhedsindkomsten	
AM-bidrag	13.936
Indkomstskat $(174.196 - 13.936) \cdot 0,5027$	80.563
Virksomhedsskat	(43.549)
Udskudt skat	50.950

Opgørelse af marginalsatten	
AM-bidrag	13.936
Indkomstskat	80.563
Indkomstskat i alt	94.499
Virksomhedsindkomst	174.196
Marginalskat $(94.499/172.196)$	54,25 %

Samlet indkomstskat til betaling	201.186
Udskudt skat	50.950
Indkomstskat i alt	252.136

7.5.4 Placering af bil i eller uden for virksomhedsordningen

Som beskrevet i afsnit 4.3.1.1 er det valgfrit, om den selvstændige erhvervsdrivende ønsker at medtage bil i virksomhedsordningen. En blandet benyttet bil skal enten indgå fuldt i virksomhedsordningen eller holdes helt uden for ordningen. Placeringen af bilen giver dog tit anledning til tvivl, idet det kan være svært at gennemskue, hvilken løsning der er mest fordelagtig.

Ved medtagelse af bil i virksomhedsordningen beskattes den selvstændige erhvervsdrivende efter reglerne om værdi af fri bil efter ligningsloven. Værdien tillægges virksomhedens overskud, og beløbet anses som hævet fra virksomheden til den selvstændige erhvervsdrivende.

Hvis bilen holdes uden for virksomhedsordningen, kan den selvstændige erhvervsdrivende vælge at:

1. .. virksomheden betaler en leje, som svarer til den erhvervsmæssige del af driftsudgifterne og afskrivningerne. Godtgørelsen af de faktiske omkostninger fradrages i resultatopgørelsen for virksomheden og hæves uden om hæverækkefølgen – altså uden beskatning. Hermed opnås et nettofradrag for de erhvervsmæssige driftsomkostninger.
2. .. virksomheden godtgør erhvervsmæssig kørsel efter ligningsrådets satser. Udbetalingerne fradrages i resultatopgørelsen for virksomheden og hæves ligeledes uden om hæverækkefølgen. Der skal her føres kontrol med den erhvervsmæssige kørsel – det skal kunne bevises.

Den erhvervsmæssige kørsel er en afgørende faktor for, hvilken model der giver det mest fordelagtige fradrag - og dermed også en afgørende faktor for, om det kan betale sig at medtage bil i virksomhedsordningen eller ej. Til at belyse dette gennemgås to regneeksempler med en bil til 300.000 kr. og en bil til 160.000 kr.

7.5.4.1 Bil – 300.000 kr.

Scenario 1: 20.000 km, hvoraf fordelingen er 10.000 privat og erhvervsmæssig.

Scenario 2: 20.000 km, hvoraf fordelingen er 15.000 privat og 5000 erhvervsmæssig.

Scenario 3: 20.000 km, hvoraf fordelingen er 17.500 privat og 2500 erhvervsmæssig.

Bil i virksomhedsordningen	
Driftsomkostninger	110.000
Værdi af fri bil	(75.000)
Nettofradrag	35.000
Fradrag faktiske omkostninger	
Scenario 1: $110.000 \cdot (10.000/20.000)$	55.000
Scenario 2: $110.000 \cdot (5.000/20.000)$	27.500
Scenario 3: $110.000 \cdot (2.500/20.000)$	13.750
Fradrag ligningsrådets satser (3,56)	
Scenario 1: 10.000 km	35.600
Scenario 2: 5.000 km	17.800
Scenario 3: 2.500 km	8.900

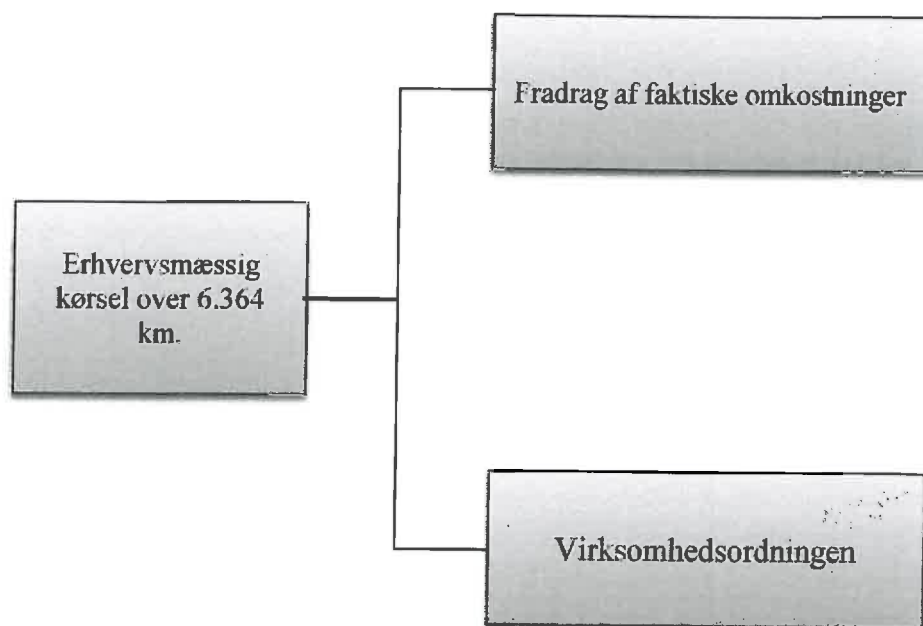
Ovenstående regneeksempel viser, at jo mindre bilen anvendes til erhvervsmæssig kørsel, jo bedre vil det være at medtage den i virksomhedsordningen.

Nedenstående tabel viser skæringen mellem virksomhedsordningen og de to andre fradragsmetoder.

Fradrag af faktiske omkostninger	$35.000/110.000 \cdot 20.000 \text{ km.} = 6.364 \text{ km.}$
Fradrag ligningsrådets satser	$35.000/3,56 = 9.832 \text{ km.}$

Jfr. ovenstående vil det kun være relevant for den selvstændige erhvervsdrivende at bruge enten virksomhedsordningen eller få fradrag af faktiske omkostninger. Dermed kan overvejelserne omkring medtagelse af bil i virksomhedsordningen illustreres således:

Figur 2

7.5.4.2 Bil – 160.000 kr.

Scenario 1: 20.000 km, hvoraf fordelingen er 10.000 privat og erhvervsmæssig.

Scenario 2: 20.000 km, hvoraf fordelingen er 15.000 privat og 5000 erhvervsmæssig.

Scenario 3: 20.000 km, hvoraf fordelingen er 17.500 privat og 2500 erhvervsmæssig.

Bil i virksomhedsordningen	
Driftsomkostninger	55.000
Værdi af fri bil	(40.000)
Nettofradrag	15.000
Fradrag faktiske omkostninger	
Scenario 1: $58.000 \cdot (10.000/20.000)$	27.500
Scenario 2: $110.000 \cdot (5.000/20.000)$	13.750
Scenario 3: $110.000 \cdot (2.500/20.000)$	13.750
Fradrag ligningsrådets satser (3,56)	
Scenario 1: 10.000 km	35.600
Scenario 2: 5.000 km	17.800
Scenario 3: 2.500 km	8.900

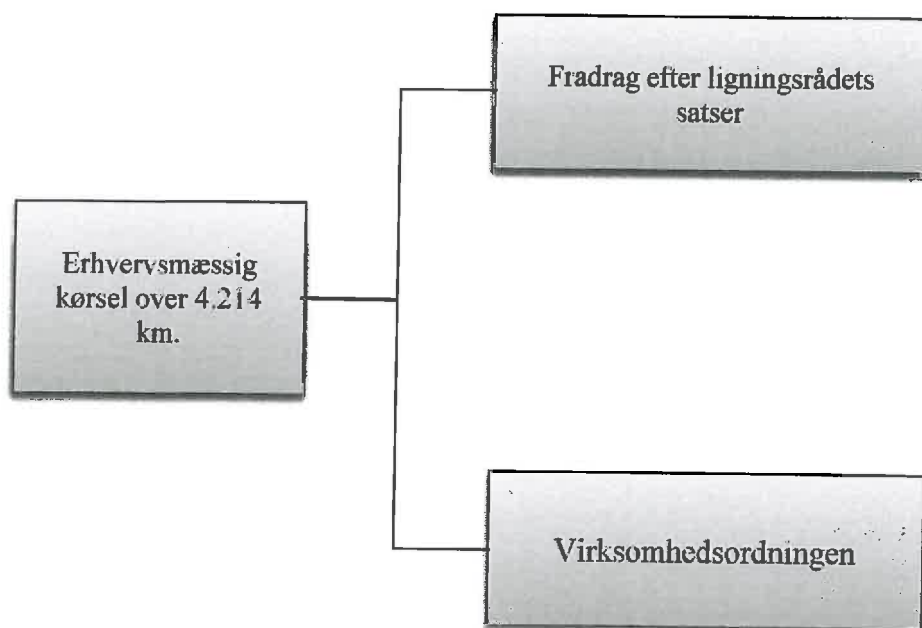
Ligesom med bilen til 300.000 kr. viser ovenstående, at jo mindre bilen anvendes erhvervsmæssigt, jo bedre kan det betale sig at medtage bilen i virksomhedsordningen. Nettofradraget i virksomhedsordningen er dog noget mindre her, hvilket betyder, at den erhvervsmæssige kørsel skal være meget mindre i forhold til bilen til 300.000 kr.

Fradrag af faktiske omkostninger	$15.000/110.000 \cdot 20.000 \text{ km.} = 5.173 \text{ km.}$
Fradrag ligningsrådets satser	$15.000/3,56 = 4.214 \text{ km.}$

Jfr. ovenstående vil det kun være relevant for den selvstændige erhvervsdrivende at bruge enten virksomhedsordningen eller få fradrag efter ligningsrådets satser.

Dermed kan overvejelserne omkring medtagelse af bil i virksomhedsordningen illustreres:

Figur 3

7.5.4.3 Sammenfatning

Det kan hermed konkluderes, at virksomhedsordningen bør anvendes i følgende situationer i forhold til de to regneeksempler:

- Bil til 300.000 kr. når den erhvervsmæssige kørsel er under 6.364 km.
- Bil til 160.000 kr., når den erhvervsmæssige kørsel er under 4.214 km.

Som hovedregel vil det være fordelagtigt at medtage bilen i virksomhedsordningen, når bilens driftsomkostninger er høje, og den erhvervsmæssige kørsel er minimal.

Den selvstændige erhvervsdrivende bør dog altid foretage nedenstående udregninger, når det skal vurderes, hvorvidt bilen skal medtages i virksomhedsordningen.

Fradrag af faktiske omkostninger =	Netto fradrag VSO/bilens driftsomkostninger • antal kørte km. = skæring VSO
Fradrag ligningsrådets satser =	Netto fradrag VSO/ligningsrådets sats = skæring VSO
Erhvervsmæssig kørsel < mindste km. skæring = bilen skal indgå i virksomhedsordningen.	

7.6 Skatteberegning efter kapitalafkastordningen

Med udgangspunkt i balancen for case-virksomheden for 2009 opgøres kapitalafkastgrundlaget, hvoraf kapitalafkastet udgør 4 %.

Aktiver	
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	600.000
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	400.000
Igangværende arbejde for fremmed regning	75.000
Andre tilgodehavender	100.000
	1.175.000
Passiver	
Leverandørgæld	(50.000)
Igangværende arbejder	(50.000)
	(100.000)
Kapitalafkastgrundlaget	1.075.000
Kapitalafkast	43.000

Som beskrevet i afsnit 5.4 er størrelsen på kapitalafkastet begrænset af maksimeringsreglen – som vist nedenfor.

Maksimeringsreglen jfr. afsnit 5.4	
Kapitalafkast	43.000
Nettokapitalindkomst	(54.000)
Årets resultat	668.000
Beregnet kapitalafkast	43.000

Da kapitalafkastet ikke er større end den talmæssige største værdi af den negative kapitalindkomst og årets positive resultat, anvendes kapitalafkastet på 43.000 kr. i beregningen af indkomstskatterne i afsnit 7.6.1.

7.6.1 Skatteberegning uden indskud på konjunkturudligningskontoen.

Her forudsættes det, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke foretager nogen opsparing i virksomheden og dermed hæver hele overskuddet. Indkomstfordelingen ser derfor således ud:

Personlig indkomst	
Resultat før renter	668.000
Kapitalafkast	(43.000)
	625.000
AM-bidrag	(50.000)
	575.000
Kapitalindkomst	
Finansielle indtægter	1.492
Kapitalafkast	43.000
Finansielle udgifter	(55.492)
	(11.000)
Ligningsmæssigt fradrag	
Maksimalt beskæftigelsesfradrag LL § 9 J og 8 M, stk. 2	(13.600)
	(13.600)
Skattepligtig indkomst	550.400

Ud fra ovenstående indkomstfordeling kan beregningsgrundlagene for de forskellige indkomstskatter udledes - og skatten beregnes.

Beregningsgrundlag for kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat jfr. afsnit 3.4.1	
Skattepligtig indkomst	550.400
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	507.500
31,6 % heraf	160.370

Beregningsgrundlag for bundskatten jfr. afsnit 3.4.2	
Personlig indkomst	575.000
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	532.100
3,67 % heraf	19.528

Beregningsgrundlag for topskatten jfr. afsnit 3.4.3	
Personlig indkomst	575.000
Bundgrænsen	(389.900)
Beregningsgrundlag	185.100
15 % heraf	27.765

Kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat	160.370
Bundskat	19.528
Topskat	27.765
AM-bidrag	50.000
Indkomstskat i alt	257.663

7.6.2 Skatteberegning med indskud på konjunkturudligningskontoen

Som nævnt i afsnit 5.5 kan der maksimalt indskydes 25 % af årets overskud på konjunkturudligningskontoen. I dette afsnit forudsættes det, at den selvstændige erhvervsdrivende udnytter dette indskudsloft fuldt ud.

Dermed indskydes der på konjunkturudligningskontoen: $668.000 \cdot 25 \% = 167.000$

Indkomstfordelingen kommer til at se således ud:

Personlig indkomst	
Resultat før renter	668.000
Indskud på konjunkturudligningskontoen	(167.000)
Kapitalafkast	(43.000)
	458.000
AM-bidrag	(36.640)
	421.360
Kapitalindkomst	
Finansielle indtægter	1.492
Kapitalafkast	43.000
Finansielle udgifter	(55.492)
	(11.000)
Ligningsmæssigt fradrag	
Maksimalt beskæftigelsesfradrag LL § 9 J og 8 M, stk. 2	(13.600)
	(13.600)
Skattepligtig indkomst	396.760

Beregningsgrundlag for kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat jfr. afsnit 3.4.1	
Skattepligtig indkomst	396.760
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	353.860
31,6 % heraf	111.820

Beregningsgrundlag for bundskatten jfr. afsnit 3.4.2	
Personlig indkomst	421.360
Personfradrag	(42.900)
Beregningsgrundlag	378.460
3,67 % heraf	13.889

Beregningsgrundlag for topskatten jfr. afsnit 3.4.3	
Personlig indkomst	421.360
Bundgrænsen	(389.900)
Beregningsgrundlag	31.460
15 % heraf	4.719

Kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat	111.820
Bundskat	13.889
Topskat	4.719
AM-bidrag	36.640
Virksomhedsskat (167.000 • 25 %)	41.750
Indkomstskat i alt til betaling	208.818

Udskudt skat af indskud på konjunkturudligningskonto	
AM-bidrag	13.360
Indkomstskat (167.000-13.360) • 0,5027	77.235
Virksomhedsskat	41.750
Udskudt skat	48.845

Samlet skattebetaling	208.818
Udskudt skat	48.845
Indkomstskat i alt	257.663

7.7 Sammenfatning på skatteberegningerne

Nedenfor er en sammenfatning af de gennemgåede skatteberegninger. Der er beregnet en effektiv skatteprocent af den samlede indkomstskat samt indkomstskatten til betaling.

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	174.712	201.186	257.663	208.818
Udskudt skat	0	0	102.954	50.950	0	48.845
Indkomstskat i alt	267.402	<u>252.135</u>	277.666	<u>252.136</u>	257.663	257.663
Indkomstskat i alt	267.402	252.135	277.666	252.136	257.663	257.663
Effektiv skatteprocent	43,55 %	<u>41,06 %</u>	45,22 %	<u>41,06 %</u>	41,96 %	41,96 %
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	X	201.186	257.663	208.818
Effektiv skatteprocent	43,55 %	41,06 %	X	<u>32,77 %</u>	41,96 %	34,01 %

Det kan konkluderes, at personskatteloven er den beskatningsform, som udløser den største indkomstskat i alt. Det skyldes følgende:

- Lav fradragsret for renteomkostningerne – den negative nettokapitalindkomst
- Der beregnes ikke et kapitalafkast
- Det er ikke muligt at opspare i virksomheden mod betaling af en acontoskat.

I personskatteloven indgår den negative nettokapitalindkomst kun i den skattepligtige indkomst og indgår dermed kun i beregningsgrundlaget for kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat. Det betyder, at fradragsværdien er på 31,6 %, hvilket resulterer i en skattebesparelse på 17.064 kr. Der beregnes heller ikke noget kapitalafkast, som ellers ville have en formindskende effekt på den personlige indkomst og dermed formindske beregningsgrundlaget for bund- og topskat. Den primære årsag til at beskatning efter personskatteloven giver den højeste indkomstskat er, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke kan optimere sin skat ved at opspare i virksomheden. Hele overskuddet, med fradrag af AM-bidraget, medregnes derfor som personlig indkomst og indgår i beskatningsgrundlaget for bund- og topskat; som vist i afsnit 7.4.

Virksomhedsordningen er den beskatningsform, som resulterer i den laveste indkomstskat, og dermed er ordningen mest fordelagtig for den selvstændige erhvervsdrivende – set i forhold til de givende oplysninger i case-virksomheden. Både virksomhedsordningen uden opsparing og virksomhedsordningen med optimering giver den samme lave indkomstskat. Dog er ordningen med optimering at foretrække, da den samlede skattebetaling her er mindst. Hovedårsagerne, til at virksomhedsordningen med optimering er den bedste skattemæssige løsning, er:

- Høj fradragsværdi for renteomkostningerne, som både fradrages i den personlige indkomst og i den skattepligtige indkomst.
- Opsparing af overskud i virksomheden, hvormed den selvstændige erhvervsdrivende kan undgå topskat ved kun at hæve op til bundgrænsen.

Idet renteomkostningerne både fratrækkes i den personlige indkomst og i den skattepligtige indkomst, opnås der en fradragsværdi på 54,25 %, hvilket giver en samlet skattebesparelse på 29.294 kr. Fradragsværdien på 54,25 % svarer til marginalskatteprocenten, som er beregnet i afsnit 7.5.3. Sammenlignet med personskatteloven opnår den selvstændige erhvervsdrivende altså et fradrag, på den negative nettokapitalindkomst, som er 12.230 kr. større ved at anvende virksomhedsordningen.

Grunden til, at det beregnede kapitalafkast ikke nævnes som en af hovedårsagerne til ordningens fordele er, at der ikke beregnes topskat af den personlige indkomst. I stedet hæves der kun op til bundgrænsen for topskat, hvilket gør, at der derimod opspares i virksomheden. På den måde skal den selvstændige erhvervsdrivende kun afregne en acontoskat på 25 %, svarende til en virksomhedsskat på 43.549 kr. Forskellen mellem virksomhedsordningen uden opsparing og virksomhedsordningen med optimering er dermed den udskudte skat, hvilket gør, at indkomstskat til betaling er mindre i virksomhedsordningen med optimering. Den udskudte skat beregnes ved at multiplicere marginals-katten med virksomhedsindkomsten og fratrække den betalte virksomhedsskat – som vist i afsnit 7.5.3.

Kapitalafkastordningen med opsparing giver det næstbedste skattemæssige resultat. Den samlede indkomstskat bliver 257.663 kr., hvoraf 48.845 kr. er udskudt skat. Ligesom i virksomhedsordningen er forskellen mellem kapitalafkastordningen med opsparing og uden opsparing den udskudte skat, som formindsker den aktuelle indkomstskat til betaling. Fradragsværdien for renteomkostninger er på samme niveau som i personskatteloven – altså på 31,6 %. Grunden til, at indkomstskatten i kapitalafkastordningen alligevel bliver mindre, er, at den personlige indkomst bliver formindsket

med det beregnet kapitalafkast. Da der samtidig er negativ nettokapitalindkomst på 54.000 kr., opnår den selvstændig erhvervsdrivende et fradrag på 54,25 % af kapitalafkastet på 43.000 kr., hvilket giver en skattebesparelse på 23.328 kr. Den resterende negative nettokapitalindkomst på 11.000 kr. medfører en skattebesparelse på 3.476 kr.

I tabellen vises skatteeffekten af negativ kapitalindkomst ved brug af alle tre beskatningsformer. Desuden vises også skatteeffekten af kapitalafkastet. Begge beregninger er med udgangspunkt i, at den selvstændige ikke opspare i virksomheden - men hæver hele overskuddet.

	PSL	VO uden opsparing	KAO uden opsparing
Negativ nettokapitalindkomst – fradragsværdi	31,60 %	54,25 %	31,60 %
Kapitalafkast – fradragsværdi		18,98 %	54,25 %
Negativ nettokapitalindkomst	54.000	54.000	11.000
Kapitalafkast – beløb	0	16.000	43.000
Indkomstskat uden renter/kapitalafkast	284.466	284.466	284.466
Negativ nettokapitalindkomst - skatteeffekt	17.064	29.294	3.476
Kapitalafkast - skatteeffekt	0	3.037	23.328
Samlet skatteeffekt	17.064	32.331	26.804
Indkomstskat i alt	267.402	252.135	257.663

Indkomstskatten bliver 284.466 kr. i alle tre beskatningsformer, når der ikke forekommer negativ nettokapitalindkomst eller kapitalafkast. Det er i sådanne situationer mest praktisk at anvende reglerne i personskatteloven, da den beskatningsform er mindst kompliceret.

Fradragsværdien for den negative nettokapitalindkomst er, både i personskatteloven og kapitalafkastordningen, på 31,6 %. Det afgørende i valget mellem personskatteloven og kapitalafkastordningen er, om der er et kapitalafkastgrundlag, og dermed kapitalafkast, i virksomheden.

I virksomhedsordningen afhænger fradragsværdien af indkomstgrundlaget og kan illustreres på følgende måde:

Indkomstgrundlag	Fradragsværdien
0 - 423.804 kr.	39,10 %
423.804 kr. - ∞	54,25 %

Den selvstændige erhvervsdrivende bør derfor overveje de administrative byrder ved at være i virksomhedsordningen, hvis denne befinder sig i et indkomstgrundlag mellem 0-423.804 kr. og ikke har

et kapitalafkast i virksomheden. F.eks. vil der kun være en yderligere skattebesparelse på 3.750 kr. ved at anvende virksomhedsordningen i forhold til personskatteloven og kapitalafkastordningen, hvis der er renteomkostninger på 50.000 kr., som det fremgår af nedenstående regneeksempel.

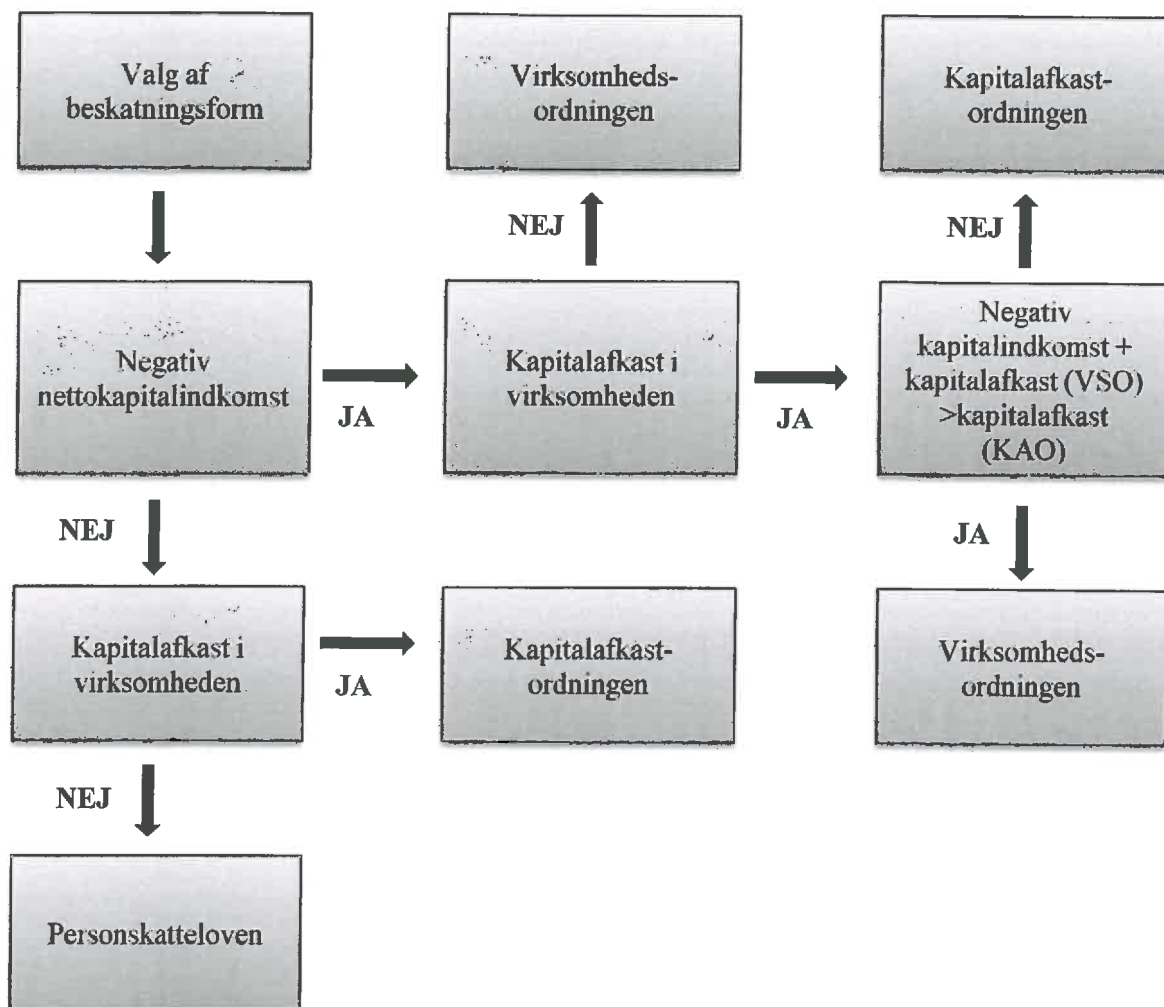
Beskatningsform	Renteomkostninger	Fradragstværdi	Skattebesparelse
PSL	50.000	31,60 %	15.800
KAO	50.000	31,60 %	15.800
VSO	50.000	39,10 %	19.550

Fradragstværdien for kapitalafkastet i virksomhedsordningen er i tabellen, på side 85, opgjort til 18,98 %. Grunden til, at fradragstværdien kommer op i det niveau, er, at kapitalafkastet er under bundgrænsen for topskat, mens indkomstgrundlaget er over bundgrænsen for topskat. Hermed får den selvstændige erhvervsdrivende både et mindre indkomstgrundlag før beregning af AM-bidrag, bund- og topskat. Havde kapitalafkastet været over bundgrænsen på 40.000 kr., ville beløbet herover blive beskattet med topskat på 12,73 %, hvilket reducerer fradragstværdien. Fradragstværdien vil i virksomhedsordningen være lavest i den situation, hvor indkomstgrundlaget er under bundgrænsen for topskat, og kapitalafkastet er over bundgrænsen for topskat. Det vil nemlig betyde, at det kun er beregningsgrundlaget for AM-bidrag og bundskat, som formindskes, mens der skal afregnes topskat af beløbet over 40.000 kr.

I kapitalafkastordningen er fradragstværdien på 54,25 %. Den primære årsag til dette er kapitalafkastet på 43.000 kr., som formindsker den personlige indkomst, og ydermere modregnes i den negative nettokapitalindkomst på 54.000 kr. Hermed opnås der en fradragstværdi, som svarer til marginalskatten, da indkomstgrundlaget er over bundgrænsen. Hvis der i case-virksomheden ikke havde været nogen negativ nettokapitalindkomst, ville fradragstværdien kun have været på 18,10 %. Havde indkomstgrundlaget yderligere også været under bundgrænsen for topskat, ville fradragstværdien kun ligge på 3,8 %.

Det kan konkluderes, at det i case-virksomhedens tilfælde vil være mest fordelagtigt at benytte sig af virksomhedsordningen, når det forudsættes, at den selvstændige erhvervsdrivende hæver hele overskuddet. For på overskuelig vis at illustrere, hvilke overvejelser den selvstændige erhvervsdrivende kan gøre sig i valget af beskatningsform, anvendes nedenstående figur, når det forudsættes at hele overskuddet hæves.

Figur 5

Ovenstående figur kan kun anvendes, når det forudsættes, at hele overskuddet hæves, eller at indkomstgrundlaget er under grænsen for topskat; der opspares altså ikke i virksomheden. Hvis indkomstgrundlaget er under bundgrænsen for topskat, så vil skattebesparelse, ved enten at anvende virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen, blive formindsket. Den selvstændige erhvervsdrivende skal derfor vurdere offeromkostningen ved at bruge en af de to ordninger i forhold til skattebesparelsen. Dermed kan følgende ligning opsættes i forhold til beslutningstagningen:

$$\text{Offer omkostningen} < \text{skattebesparelsen} = \text{anvendelse af enten VSO eller KAO}$$

8. Følsomhedsanalyse af de tre beskatningsformer.

8.1 Indledning

I det følgende udarbejdes en følsomhedsanalyse af de tre beskatningsformer. Det gøres ved at ændre på forudsætninger for resultaterne i skatteberegningerne.

Analysen vil tage udgangspunkt i følgende ændringer:

- Ændring af skattesatser
 - Topskat sænkes fra 15 % til 10 %.
 - Bundskatten afskaffes.
- Ændring i renteniveauet
 - Sænkning af renteniveauet medfører negativ nettokapitalindkomst på 20.000 kr.
 - Sænkning af renteniveauet medfører negativ nettokapitalindkomst på 27.000 kr.
 - Stigning af renteniveauet medfører negativ nettokapitalindkomst på 60.000 kr.
- Ændring af virksomhedens overskud
 - Virksomhedens overskud ændres til 414.000 kr.
 - Virksomhedens overskud ændres til 814.000 kr.
- Ændring af rentefradraget
 - Skattereformen, Forårspakken – effekten af den gradvise sammenlægning af sundhedsbidraget og bundskatten.
- Ændring af virksomhedens kapitalstruktur

8.2 Ændring af skattesatserne

Analysen vil, i dette afsnit, fokusere på den skattemæssige betydning i de tre beskatningsformer ved ændring af topskatten fra 15 % til 10 % og afskaffelse af bundskatten.

Yderligere vil konsekvenserne af ovenstående blive belyst, hvis ændringerne sker i det efterfølgende indkomstår – altså i 2011.

8.2.1 Ændring af topskat fra 15 % til 10 %.

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Topskat 15 %						
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	174.712	201.186	257.663	208.818
Udskudt skat	0	0	102.954	50.950	0	48.845
Indkomst skat i alt	267.402	<u>252.135</u>	277.666	<u>252.136</u>	257.663	257.663
Topskat 10 %						
Indkomst skat til betaling	256.169	244.122	174.712	201.186	248.408	207.245
Udskudt skat	0	0	86.762	42.937	0	41.163
Indkomstskat i alt	256.169	<u>244.122</u>	261.474	<u>244.123</u>	248.408	248.408
Effekt						
Indkomst skat til betaling	11.233	8.013	0	0	9.255	1.573
Udskudt skat	0	0	16.192	8.013	0	7.682
I alt	11.233	8.013	<u>16.192</u>	8.013	9.255	9.255

Virksomhedsordningen uden opsparing og virksomhedsordningen med optimering resulterer begge stadigvæk i den laveste indkomstskat i alt. Da den selvstændige erhvervsdrivende ikke betaler topskat i virksomhedsordningen med optimering, har ændringen kun indflydelse på den udskudte skat, som formindskes med 8.013 kr.

Overordnet set gælder det at i de beskatningsformer, hvor grundlaget for topskat er størst, er også skatteeffekten størst. Dermed kan det konkluderes, at den samlede indkomstskat i henholdsvis personskatteloven og kapitalafkastordningen vil nærme sig den optimale indkomstskat, når topskatten sænkes.

Hvis topskatten i stedet faldt fra 15 % til 10 % i det efterfølgende indkomstår, ville det betyde følgende:

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	174.712	201.186	257.663	208.818
Udskudt skat	0	0	86.762	42.937	0	41.163
Indkomst skat i alt	267.402	252.135	261.474	<u>244.123</u>	257.663	249.981

Som beskrevet i kapitel 4 og 5, så har den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at foretage opsparing i virksomheden ved anvendelse af både virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen. Den største fordel, ved at opspare i virksomheden, er illustreret meget godt i ovenstående regneeksempel. Den selvstændige erhvervsdrivende får mulighed for at beskatte sin indkomst, som er opsparet i tidligere indkomstår til en lavere marginalskat, i tilfælde af topskatten f.eks. sænkes fra 15 % til 10 % i det efterfølgende indkomstår.

8.2.2 Afskaffelse af bundskatten

Hvis bundskatten på 3,67 % blev afskaffet i indeværende indkomstår, så ville indkomstskatten i alt i de forskellige beskatningsformer blive følgende:

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Inkl. bundskat						
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	174.712	201.186	257.663	208.818
Udskudt skat	0	0	102.954	50.950	0	48.845
Indkomst skat i alt	267.402	<u>252.135</u>	277.666	<u>252.136</u>	257.663	257.663
Uden bundskat						
Indkomst skat til betaling	246.422	232.932	167.313	187.864	238.135	194.929
Udskudt skat	0	0	91.069	45.068	0	43.206
Indkomstskat i alt	246.422	<u>232.932</u>	258.382	<u>232.932</u>	238.135	238.135
Effekt						
Indkomst skat til betaling	20.980	19.203	7.399	13.322	19.528	13.889
Udskudt skat	0	0	11.885	5.882	0	5.639
I alt	<u>20.980</u>	19.203	19.284	19.204	19.528	19.528

Der sker ingen ændring i valget af beskatningsform, og virksomhedsordningen er stadig den mest optimale løsning. Hvis bundskatten blev afskaffet i 2011, ville virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen også være de bedste beskatningsformer ud fra samme argumentation som beskrevet nederst i afsnit 8.1.1.

8.3 Ændring i renteniveauet

De anvendte ændringer i renteniveauet er ikke belyst med konkrete procentsatser - derimod er der anvendt beløbseksempler ved henholdsvis fald og stigning i renteniveau.

8.3.1 Negativ nettokapitalindkomst på 20.000 kr.

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Negativ nettokapitalindkomst						
54.000 kr.						
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	174.712	201.186	257.663	208.818
Udskudt skat	0	0	102.954	50.950	0	48.845
Indkomst skat i alt	267.402	<u>252.135</u>	277.666	<u>252.136</u>	257.663	257.663
Negativ nettokapitalindkomst						
20.000 kr.						
Indkomst skat til betaling	278.146	270.579	181.613	209.686	269.251	220.406
Udskudt skat	0	0	116.214	60.893	0	48.845
Indkomstsat i alt	278.146	270.579	297.827	270.579	<u>269.251</u>	<u>269.251</u>
Effekt						
Indkomst skat til betaling	-10.744	-18.444	-6.901	-8.500	-11.588	-11.588
Udskudt skat	0	0	-13.260	-9.943	0	0
I alt	<u>-10.744</u>	-18.444	-20.161	-18.443	-11.588	-11.588

Det kan konkluderes, at kapitalafkastordningen nu er den beskatningsform, som er mest fordelagtig for den selvstændige erhvervsdrivende.

Årsagen til dette kan illustreres således:

	VSO	KAO	VSO vs. KAO
Personlig indkomst			
Overskud	648.000	668.000	-20.000
Kapitalafkast	(16.000)	(43.000)	27.000
	632.000	625.000	7.000
AM-bidrag	(50.560)	(50.000)	560
	581.440	575.000	6.440
Kapitalindkomst			
Negativ nettokapitalindkomst	0	(20.000)	20.000
Kapitalafkast	16.000	43.000	-27.000
	16.000	23.000	-7.000
Ligningsmæssige fradrag	(13.600)	(13.600)	0
Skattepligtig indkomst	583.840	584.400	-560

Det fremgår af ovenstående, at den personlige indkomst i kapitalafkastordningen, inden afregning af AM-bidrag, er 7.000 kr. mindre sammenlignet med virksomhedsordningen. Det medfører, at beskatningsgrundlaget for afregning af AM-bidrag og topskat ligeledes er mindre, hvilket resulterer i skattebesparelser. Det ses også, at besparelse på 7.000 kr. i personlig indkomst inden AM-bidrag er, hvad der medfører den højere kapitalindkomst i kapitalafkastordningen.

Besparelsen på 7.000 kr. i AM-bidragsgrundlaget medfører en skattebesparelse på 560 kr., hvilket dermed også er forskellen mellem den skattepligtige indkomst i de to ordninger. Forskellen i beskatningsgrundlagene i virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen kan illustreres som set nedenfor. Brugen af parentes betyder, at grundlaget er mindre i virksomhedsordningen.

	Grundlags forskel	Sats	Skatteeffekt
AM-bidrag	7.000	8,00 %	560
Kommune, sundhedsbidrag og kirkeskat	(560)	31,60 %	(177)
Bundskat	(560)	3,67 %	(21)
Topskat	6.440	15,00 %	966
			1.328

Hvis den selvstændige erhvervsdrivende har negativ nettokapitalindkomst og et kapitalafkast i virksomheden, så vil det altid, skattemæssigt, være optimalt at anvende enten virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen.

Eftersom valget af beskatningsform ikke vil have betydning for størrelsen af den negative nettokapitalindkomst, så kan følgende ligninger hjælpe til at bestemme, hvilken af de to ordninger som bør anvendes.

Virksomhedsordningen bør anvendes, hvis:

$$\text{Negativ nettokapitalindkomst} + \text{kapitalafkast (VSO)} > \text{kapitalafkast (KAO)}$$

Kapitalafkastordningen bør anvendes, hvis:

$$\text{Negativ nettokapitalindkomst} + \text{kapitalafkast (VSO)} < \text{kapitalafkast (KAO)}$$

Ovenstående kan anvendes når det forudsættes, at der ikke opspares i virksomheden.

8.3.2 Negativ nettokapitalindkomst på 27.000 kr.

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Negativ nettokapitalindkomst						
54.000 kr.						
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	174.712	201.186	257.663	208.818
Udskudt skat	0	0	102.954	50.950	0	48.845
Indkomst skat i alt	267.402	<u>252.135</u>	277.666	<u>252.136</u>	257.663	257.663
Negativ nettokapitalindkomst						
27.000 kr.						
Indkomst skat til betaling	275.934	266.782	180.192	207.936	266.782	207.936
Udskudt skat	0	0	113.484	58.846	0	58.846
Indkomstskat i alt	275.934	<u>266.782</u>	293.676	<u>266.782</u>	266.782	266.782
Effekt						
Indkomst skat til betaling	-8.532	-14.647	-5.480	-6.750	-9.119	882
Udskudt skat	0	0	-10.530	-7.896	0	-10.001
I alt	<u>-8.532</u>	-14.647	-16.010	-14.646	-9.119	-9.119

Af ovenstående fremgår det, at både virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen giver den laveste indkomstskat i alt. Årsagen til dette er:

$$\text{Negativ nettokapitalindkomst (VSO)} + \text{kapitalafkast (VSO)} = \text{kapitalafkast (KAO)}$$

Personlig indkomst, kapitalindkomst og skattepligtig indkomst vil dermed i begge ordninger blive det samme, og det vil derfor være ligegyldigt, hvilken af ordningerne som anvendes. Dog med det i mente, at virksomhedsordningen administrativt set er mere kompliceret. Derfor bør kapitalafkastsordningen, i dette tilfælde, alligevel anvendes.

8.3.3 Negativ nettokapitalindkomst på 60.000 kr.

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Negativ nettokapitalindkomst						
54.000 kr.						
Indkomst skat til betaling	267.402	252.135	174.712	201.186	257.663	208.818
Udskudt skat	0	0	102.954	50.950	0	48.845
Indkomst skat i alt	267.402	<u>252.135</u>	277.666	<u>252.136</u>	257.663	257.663
Negativ nettokapitalindkomst						
60.000 kr.						
Indkomst skat til betaling	265.506	248.880	173.494	199.686	255.767	206.922
Udskudt skat	0	0	100.614	49.194	0	48.845
Indkomstskat i alt	265.506	<u>248.880</u>	274.108	<u>248.880</u>	255.767	255.767
Effekt						
Indkomst skat til betaling	1.896	3.255	1.218	1.500	1.896	1.896
Udskudt skat	0	0	2.340	1.756	0	0
I alt	1.896	3.255	<u>3.558</u>	3.256	1.896	1.896

Virksomhedsordningen resulterer i den laveste indkomstskat i alt. Forskellen på indkomstskatten, i virksomhedsordningen med negativ kapitalindkomst på henholdsvis 54.000 kr. og 60.000 kr., er 3.255 kr. Skattebesparelsen kan også vises således:

$$(60.000 \text{ kr.} - 54.000 \text{ kr.}) \cdot \text{marginalskatten på } 54,25 \% = 3.255 \text{ kr.}$$

Størst effekt af ændringen ses i virksomhedsordningen uden optimering. Det skyldes, at stigning på 6.000 kr. blandt andet formindsker grundlaget for beregning af udskudt skat, hvor marginalskatten anvendes.

8.4 Ændring af virksomhedens overskud

	PSL	VO uden opsparing	VO uden optimering	VO med optimering	KAO uden opsparing	KAO med opsparing
Overskud 369.000						
Indkomst skat til betaling	134.604	128.998	125.084	128.998	130.799	115.077
Udskudt skat	0	0	7.410		0	30.930
Indkomst skat i alt	134.604	<u>128.998</u>	132.494	<u>128.998</u>	130.799	146.007
Overskud 814.000						
Indkomst skat til betaling	375.899	360.632	215.307	251.186	366.160	302.691
Udskudt skat	0	0	180.950	109.446	0	63.469
Indkomsts kat i alt	375.899	<u>360.632</u>	396.257	<u>360.632</u>	366.160	366.160

Det er mest fordelagtigt at anvende enten virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen, når indkomstgrundlaget er over bundgrænsen for topskat. Den selvstændige erhvervsdrivende opnår et højere fradrag for både den negative nettokapitalindkomst og kapitalafkastet, idet det modregnes i beregningsgrundlaget for topskat.

Når indkomstgrundlaget er under bundgrænsen for topskat, vil både virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen også give den laveste indkomsts kat. Her skal offeromkostningen ved at anvende ordningerne i stedet for overvejes i forhold til skattebesparelserne.

Et overskud i virksomheden som er under bundgrænsen for topskat bør altid hæves. Til gengæld vil anvendelsen af virksomhedsordningen, ved et indkomstgrundlag på 814.000 kr., kunne spare den selvstændige erhvervsdrivende en udskudt skat på 109.446 kr. Den personlige indkomst indgår kun i beregningsgrundlaget for bundskat.

I kapitalafkastordningen kan den selvstændige erhvervsdrivende kun opspare 25 % af virksomhedens overskud, hvilket gør, at der skal betales topskat. Dermed er der bedre muligheder for at optimere skatten i højere indkomstgrundlag, når virksomhedsordningen anvendes.

8.5 Ændring af rentefradraget

I skattereformen, Forårspakken, er det blevet vedtaget, at sundhedsbidraget og bundskatten gradvist skal sammenlægges. Det gøres ved, at sundhedsbidraget sænkes med 1 %, mens bundskatten tilsvarende forøges med 1 % årligt i perioden 2012-2019. Da negativ kapitalindkomst kun kan fradrages i sundhedsbidraget, vil sammenlægningen medføre en reduktion af rentefradraget. Med udgangspunkt i Frederiksberg Kommune, som er anvendt i case-virksomheden, vil det betyde, at fradragsværdien for negativ nettokapitalindkomst i 2019 er på 23,6 %.

Ovenstående vil have en stor effekt for en selvstændig erhvervsdrivende, hvis denne beskattes efter reglerne i personskatteloven eller efter kapitalafkastordningen. Nedenfor er effekten af reduktion af fradragsværdien i perioden 2012-2019 vist med udgangspunkt i den negative nettokapitalindkomst på 54.000 kr. fra case-virksomheden.

Under bundgrænsen for topskat								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fradragsværdi								
Personskatteloven	30,6	29,6	28,6	27,6	26,6	25,6	24,6	23,6
Kapitalafkastordningen	30,6	29,6	28,6	27,6	26,6	25,6	24,6	23,6
Virksomhedsordningen	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1
Beløbs eks. 54.000 kr.								
Personskatteloven	16.524	15.984	15.444	14.904	14.364	13.824	13.284	12.744
Kapitalafkastordningen	16.524	15.984	15.444	14.904	14.364	13.824	13.284	12.744
Virksomhedsordningen	21.114	21.114	21.114	21.114	21.114	21.114	21.114	21.114
Skattebesparelse VSO	4.590	5.130	5.670	6.210	6.750	7.290	7.830	8.370
Over bundgrænsen for topskat								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fradragsværdi								
Personskatteloven	30,6	29,6	28,6	27,6	26,6	25,6	24,6	23,6
Kapitalafkastordningen	30,6	29,6	28,6	27,6	26,6	25,6	24,6	23,6
Virksomhedsordningen	54,25	54,25	54,25	54,25	54,25	54,25	54,25	54,25
Beløbs eks. 54.000 kr.								
Personskatteloven	16.524	15.984	15.444	14.904	14.364	13.824	13.284	12.744
Kapitalafkastordningen	16.524	15.984	15.444	14.904	14.364	13.824	13.284	12.744
Virksomhedsordningen	29.295	29.295	29.295	29.295	29.295	29.295	29.295	29.295
Skattebesparelse VSO	12.771	13.311	13.851	14.391	14.931	15.471	16.011	16.551

Ændringerne i rentefradraget gør, at skattebesparelserne ved at anvende virksomhedsordningen bliver højere i begge indkomstgrundlag. Indkomstgrundlaget bliver dermed en mindre vigtig faktor,

når der skal vælges beskatningsform. I 2019 vil den selvstændige erhvervsdrivende kunne få en skattebesparelse på 8.370 kr., hvilket svarer til en stigning på 4.320 kr., når denne befinder sig i et indkomstgrundlag under bundgrænsen for topskat.

Det kan konkluderes, at de kommende rentefradragsændringer vil gøre brugen af virksomhedsordningen mere fordelagtig - såfremt nedenstående er opfyldt:

$$\text{Negativ nettokapitalindkomst} + \text{kapitalafkast (VSO)} > \text{kapitalafkast (KAO)}$$

Yderligere kan det konkluderes, at skattebesparelsen ved at anvende virksomhedsordningen i begge indkomstgrundlag vil stige for selvstændige erhvervsdrivende med høj negativ nettokapitalindkomst.

8.6 Ændring i virksomhedens kapitalstruktur

I gennemgangen af beskatningsformerne i kapitel 3-5 fremgår det, at der skal opgøres et kapitalafkastgrundlag og beregnes et kapitalafkast i både virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen. En ændring i kapitalstrukturen i virksomheden vil dermed ikke have en indflydelse på indkomstskatten i personskatteloven.

Kapitalafkastgrundlaget opgøres forskelligt i de to ordninger. I virksomhedsordningen opgøres det som: egenkapitalen primo fratrullet overskud hensat til hævning, indestående på mellemregningskontoen samt beløb, som overføres til privatøkonomien fra virksomheden.

I kapitalafkastordningen opgøres kapitalafkastgrundlaget af samtlige erhvervsmæssige aktiver, dog ikke finansielle aktiver med fradrag af varegæld.

En ændring af kapitalstrukturen i virksomheden vil have en effekt på størrelsen af aktiverne og passiver i virksomheden, og dermed også på den samlede indkomstskat. Kapitalstrukturen i virksomheden har indflydelse på renteomkostningerne og kapitalafkastet.

Som vist i afsnit 8.2.1, så kan følgende ligninger opstilles, når det skal afgøres, hvilken af de to ordninger, som bør anvendes, under den forudsætning at hele overskuddet hæves:

Virksomhedsordningen bør anvendes, når:

Negativ nettokapitalindkomst (VSO) + kapitalafkast (VSO) > kapitalafkast (KAO)

Kapitalafkastordningen bør anvendes, når:

Negativ nettokapitalindkomst (VSO) + kapitalafkast (VSO) < kapitalafkast (KAO)

Som nævnt vil ændringer i kapitalstrukturen ændre på kapitalafkastet. Derfor er det vigtigt, at eventuelle ændringer er med i overvejelserne - inden valget af beskatningsform træffes. Mest problematisk er det, hvis den selvstændige erhvervsdrivende anvender virksomhedsordningen men opdager, at kommende ændringer vil gøre kapitalafkastordningen til den mest optimale løsning. Et skifte fra virksomhedsordningen til kapitalafkastordningen vil medføre, at et opsparet overskud hæves og beskattes som personlig indkomst. Det omvendte skifte er ikke så problematisk. Her kan indskud på konjunkturudligningskontoen flyttes, uden beskatning, som opsparet overskud.

9. Konklusion

Dette kapitel vil besvare afhandlingens problemformulering.

- *Hvordan definerer og afgrænser man en selvstændig erhvervsdrivende*

En selvstændige erhvervsdrivende defineres og afgrænses her i forhold til en almindelig lønmodtager, et kapitalselskab og en hobbyvirksomhed.

Afgrænsningen, af en selvstændige erhvervsdrivende fra en almindelig lønmodtager, er kendetegnet ved, om der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter med det formål at opnå et overskud. Endvidere er det en forudsætning, at den personligt drevne virksomhed, som ikke må være af underordnet karakter, udøves nogenlunde regelmæssigt gennem en længere varig periode.

En selvstændig erhvervsdrivende har i dansk ret fået betegnelsen personselskab. I afgrænsningen, mellem et personselskab og et kapitalselskab, er hæftelsen overfor kreditorerne det grundlæggende kriterium. Kendetegnet ved et kapitalselskab er, at ingen af deltagerne hæfter personligt for virksomhedens gæld, mens et personselskabs karakteristika er, at mindst én af deltagerne hæfter personligt for gælden i virksomheden. Desuden er kapitalselskaberne underlagt kapitalkravene og er lovreguleret efter enten aktie- eller anpartsloven, hvilket ikke er gældende for personselskaberne. Personselskaberne er i høj grad ulovregulerede, og der findes ingen konkrete lovregler. Men der er udarbejdet nogle deklaratoriske regler, som er gældende sammen med den juridiske teori.

Sondringen og afgrænsningen mellem en selvstændige erhvervsdrivende og en hobbyvirksomhed gøres i forhold til, om virksomheden er rentabel. Ved rentabel menes: at virksomheden over en længere periode giver overskud på den primære drift, at den kan forrente fremmed kapital og investerede egenkapital, samt give en rimelig driftsherreløn.

- *Hvordan er de nuværende regler i personskatteloven, virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen?*

De tre beskatningsformer er underlagt vidt forskellige regelsæt. Men ens for dem alle er dog, at de er underlagt bogføringsloven og reglerne i mindstekravsbekendtgørelsen.

Personskatteloven opererer, ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, med indkomstbegreberne: personlig indkomst, kapitalindkomst og aktieindkomst. De forskellige indkomstbegreber beskattes forskelligt.

Den skattepligtige indkomst er den overordnede indkomsttype og er al indkomst, som ikke er aktieindkomst, da denne beskattes særskilt. Den personlige indkomst består af resultatet, før renter, i den selvstændige erhvervsdrivendes virksomhed. Det medfører, at et overskud før renter bliver beskattet med en skatteprocent på 44-59 % inkl. arbejdsmarkedsbidrag. Renteudgifterne fradrages i kapitalindkomsten, hvilket svarer til en fradragsværdi på ca. 33 %. Fra og med 2012 vil fradragsværdien, som følge af Forårspakken, blive formindsket med 1 % årligt frem til 2019 og vil dermed ende på 25 %.

Det er i personskatteloven, modsat virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen, ikke muligt at opspare overskud i virksomheden. Det betyder, at al positiv skattepligtig indkomst bliver beskattet i indeværende indkomstår.

Formålet med virksomhedsordningen er, at:

- .. give den selvstændige erhvervsdrivende fuld fradragsret for erhvervsmæssige renteudgifter.
- .. sidestille investering i egen virksomhed med investering i f.eks. værdipapir, ved beregning af et kapitalafkast.
- .. give den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at ujævne svingende indkomster i virksomheden ved opsparing i virksomheden.
- .. fradrage underskud fra virksomheden i anden indkomst.

Ved beskatning i virksomhedsordningen indgår virksomhedens resultat efter fradrag af renter i den personlige indkomst. Dermed opnår den selvstændige en fradragsværdi for rentekomkostningerne, som svarer til dennes personlige indkomstbeskatningsprocent. Herudover kan der fradrages et eventuelt kapitalafkast i den personlige indkomst, som i stedet tillægges i kapitalindkomsten. Til virksomhedsordningen er der også tilknyttet en opsparingsmulighed. Den selvstændige erhvervsdrivende kan dermed selv ujævne svingende indkomster i virksomheden ved opsparing og således undgå at betale topskat. Der skal betales en acontoskat på 25 % af opsparingen.

Underskud i virksomheden modregnes først i opsparet overskud og dernæst i anden indkomst. En modregning i opsparet overskud anses som en privat hævning, og den vil blive tillagt som personlig indkomst. Det er derfor vigtigt, at den selvstændige erhvervsdrivende har fokus på likviditeten, når virksomhedsordningen anvendes. Yderligere skal privatøkonomien og virksomhedsøkonomien holdes adskilt i virksomhedsordningen, hvilket gør, at ordningen administrativt er noget mere besværlig at anvende - sammenlignet med de andre to beskatningsformer.

Kapitalafkastordningen er i forhold til virksomhedsordningen administrativt noget nemmere at håndtere. Der er blandet andet ikke noget krav om adskillelse af privat- og virksomhedsøkonomi. Formålet med kapitalafkastordningen var netop også at give den selvstændige erhvervsdrivende et mere forenklet alternativ til virksomhedsordningen med de tilnærmelsesvis samme fordele, samt at begrænse behovet for anvendelsen af virksomhedsordningen.

I kapitalafkastordningen gives der, på skematisk vis, også fuldt fradrag for renteudgifterne i den personlige indkomst. Det sker ved, at der beregnes et kapitalafkast af virksomhedens fysiske erhvervsaktiver, som fratrækkes i den personlig indkomst og modregnes i kapitalindkomsten. Det er ligeledes muligt at ujevne svingende indkomster i virksomheden ved at opspare 25 % af overskuddet i virksomheden. Skattebesparelsen skal indsættes på en bunden bankkonto, også kaldet konjunkturudligningskontoen. Ved underskud i kapitalafkastordningen skal det først modregnes i tidligere års opsparinger og derefter personskatteovens almindelige regler.

- *På baggrund af skatteberegninger for case-virksomhed, for indkomst året 2010, hvilken af de tre skatteordninger er da mest fordelagtig for den selvstændige erhvervsdrivende?*

Det kan konkluderes, at virksomhedsordningen er den beskatningsform, som resulterer i den laveste indkomstskat, og dermed er ordningen mest fordelagtig for den selvstændige erhvervsdrivende – set i forhold til de givende oplysninger i case-virksomheden. Der opnås denne samme lave indkomstskat i både virksomhedsordningen uden opsparring og i virksomhedsordningen med optimering. Dog er ordningen med optimering at foretrække, hvis privatforbruget tillader det, da den samlede skattebetaling her er mindst. Hvis den selvstændige erhvervsdrivende hæver hele overskuddet, så er den primære årsag til virksomhedsordningens fordel, at der opnås en fradragsværdi svarende til marginals-katten på 54,25 % for den negative kapitalindkomst. I den omvendte situation, hvor der optimeres, er det den midlertidige skatteafregning af opsparringen på kun 25 %, som gør forskellen.

- *Under hensyntagen til optimering af beskatningen, hvilken beskatningsordning er da økonomisk mest fordelagtig for en selvstændig erhvervsdrivende?*

Ovenstående hovedproblemformulering kan ikke besvares klart og entydigt. Grunden hertil er, at det er forudsætningerne i den selvstændige erhvervsdrivendes virksomhed, som er bestemmende for, hvilken beskatningsform der er mest fordelagtig. Således har, både størrelsen på overskuddet i virksomheden, størrelsen på kapitalafkastet samt størrelsen på den negative kapitalindkomst, stor indflydelse på, hvilken beskatningsform der i en givende situation er mest fordelagtig. Yderligere vil eventuelle ændringer i skatteniveauet fra en regeringsside også have en indflydelse.

Det kan dermed konkluderes, at der ikke kan udpeges en bestemt beskatningsordning, som er mest fordelagtig for en selvstændig erhvervsdrivende. Derimod kan det konkluderes, at den selvstændige erhvervsdrivende er nødsaget til at sammenligne de forskellige beskatningsordningers styrker og svagheder i forhold til forudsætningerne i virksomheden. Valget af beskatningsmodel skal også vurderes ud fra den selvstændige erhvervsdrivendes private forhold som f.eks. forbrug, osv.

10. Litteraturliste

Bøger

Skatteretten 2, forlaget Thomsen 4. udgave 2007

Beskatning ved deltagelse i personselskaber, forlaget jurist- og økonomforbundets forlag 2003

Skattevejledning 2009, eksempler og oversigter, forlaget magnus informatik, 13 udgave 2009

Skatteret 2009, forlaget complet, 6 udgave 2009

Virksomhedsskatteloven med træningsopgaver v. Anders Lützhøft

Love, bekendtgørelser, cirkulærer m.v.

Bogføringsloven, <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=4336>

Investeringsfondsloven, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=82832>

Kildeskatteloven, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=134306>

Ligningsloven, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=134090>

Ligningsvejledningen 2010

Mindstekravsbekendtgørelsen, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=16806>

Personskatteloven, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=135694>

Statsskatteloven, <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=63303>

Virksomhedsskatteloven, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=18347>

Internet

<http://www.skm.dk/public/dokumenter/Tal45/Skatteberegning90/Skatteberegningsreglerne100aar.pdf>

<http://da.wikipedia.org>

www.skat.dk

www.tax.dk